Cine nu scie striga Cetéscă cartea asta,

adecă:

CHIUITURI

de care strigă feciorii în joc,

adunate din popor de

Ion Pop Reteganul

și date poporului

de

A. Todoran
tipograf.

GHERLA
Tiparul, editura și proprietatea tipografiei „Aurora“ A. Todoran
1891.

Cine nu scie striga
Cetéscă cartea asta,

adecă:

CHIUITURI

de care strigă feciorii în joc,

adunate din popor de

Ion Pop Reteganul

și date poporului

de

A. Todoran
tipograf.

GHERLA
Tiparul, editura și proprietatea tipografiei „Aurora" A. Todoran
1891.

În loc de precuvêntare.

Cum jócă Românul?

Étă o întrebare la care aş respunde numaĭ decât, dacă nu mi s'ar impune alte dóuĕ întrebărĭ: jócă Românul bucuros? şi dacă da: când jócă el?

Voiŭ respunde decĭ scurt şi lămurit, pe rênd, la tóte treĭ întrebările acestea; şi adecă:

1. Românul jócă bucuros, când e de jucat, căcĭ când aude sunetul ceterei orĭ fluieruluĭ îl furnică prin tóte vinele. El este un popor atletic, nedispus spre moliciune, tot e voiă bună, când îl lasă cât de cât necasurile vieţeĭ. Din mişcările luĭ cele elastice şi sigure, se vede că el trebue se fie, precum şi este, un bun şi pasionat jucător. Apoĭ maĭ adăogând, că este poet dela fire, trebue se fie unic în feliul seŭ şi în joc. Aşa şi este, precum ne vom convinge îndată.

Dar ce credeţi, cine învéţă pe Român a juca? Are şi el măestrii de joc, la carĭ se le plătéscă, bună óră cum fac aşa numitele clase civilisate ale altor némurĭ? — Ferĭ Dómne! La el jocul e jucărie, care o învéţă — ca şi alte deprinderĭ — din copilăriă, âmblând pe câmp

la vite şi în serile ierneĭ în şeḑătorĭ. Acolo cércă fii Românuluĭ soiurĭ diferite de figurĭ, săriturĭ şi învîrtiturĭ, carĭ trebue se mérgă după tactul musiceĭ, fie musica cât de primitivă, dacă nu ceteră orĭ cimpoĭ, baremĭ o trişcă. Aşa ceĭ micĭ, imitând pe ceĭ marĭ, îşĭ însuşesc jocul, care apoĭ maĭ târḑiŭ, îl daŭ cu drept de moştenire urmaşilor lor. — Băiaţiĭ şi băiatele nóstre încă n'aŭ terminat bine scóla şi sciŭ deja maĭ tóte jocurile, apoĭ

2) la şeḑătorĭ, la clăcĭ, la nunţĭ, la nedeĭ, la sĕrbătorĭ, in duminecĭ, la prinderile de post, la cules de viĭ, la dusul cununeĭ, cântă şi jócă, şi jócă şi cântă. In ḑile de serbătorĭ, când ḑice dipla şi se adună tineretul, chiar şi ceĭ ce preste sĕptĕmână nu s'aŭ aflat chiar bine prind putere, căcĭ:

Când îĭ ḑi de sĕrbătóre
Nicĭ capul nu mĕ dóre;
Când îĭ ḑiua lucruluĭ
Vinem bólă trupuluĭ!

Şi la astfel de prilegiurĭ nu jócă numaĭ tineriĭ, că altcum nu se iscodea strigătura:

Cât îĭ baba de bĕtrână,
Când aude cetera
Pune ruje la ureche
Şi-ar juca cât şepte fete.

La jocurile tineretuluĭ: în duminecĭ, în sĕrbătorĭ, la bere, la dusul cununeĭ, jócă maĭ numaĭ tineretul, feciorĭ şi fete, dar la nunţĭ, la clăcĭ, ş. a. jócă şi ceĭ bĕtrânĭ, chiar moşnegĭ

de multe orĭ, numaĭ cât sciţĭ ḑicătórea: plóia de diminéţa şi jocul vîjilor nu ţine mult, orĭ de ţine — ţine treĭ ḑile.

Acum se venim la a 3-a întrebare, care-ĭ pusă chiar în fruntea acestuĭ tractat:

3) Cum jócă Românul?

Românul jócă frumos, cu foc, cu tact, cu cumpĕt şi tot iuind după cum ḑice musica. De aceea dacă icĭ cólea se ivesce câte unul care nu póte ţiné cu mulţimea, îndată-şĭ aude strigătura:

Saĭ în sus şi vină-n jos
Şi ḑi c'aĭ jucat frumos!

Ér dacă o părece óre care, un fecior şi o fată, nu ţin tactul în joc, de loc şi-o aud:

Utaţi-ve la ĕştĭ doĭ
Cum piséză de oloĭ!

Dacă musicantul nu-şĭ scie bine măestria, Românul îl înfruntă poeticesce în strigăturĭ, ca:

»Ḑi ţigane
Că-ţĭ daŭ carne!

Orĭ

Ḑi ţigane una, dóuĕ,
Că mi-am prins drăguţă nóuĕ.

Ér dacă ţiganul (că musicanţiĭ de regulă sunt ţiganĭ, numaĭ fluieraşiĭ sunt din junĭ de-aĭ nostri) dacă ţiganul nu scie orĭ nu vrea se ḑică

maĭ bine, atuncĭ de loc şi-o aude tot în cântec, după melodia ce el o ḑice:

Ḑi ţigane până-ţĭ spuiŭ
Orĭ puneţĭ cetera-n cuiŭ!«

La acestea, un alt flăcăŭ maĭ cuminte, maĭ aşeḑat, respunde tot iuind:

De cât c'o ceteră rea
Maĭ bine cu gura mea;
Cetera le şi greşesce,
Gura mea le potrivesce;
Cetera-ĭ dintr'o scândură,
Gura mea ḑice singură;
Cetera-ĭ o dógă rea,
Gura mea ḑice cum vrea!

Cântecile acestea ce le strigă feciorii după musică, în decursul joculuĭ, se ḑic: strigăturĭ, iuiturĭ, chiuiturĭ şi descântece. Şi de astfel de cântece sunt împreunate tóte jocurile Românilor, căcĭ Românul ḑice: »nu juca ca muţiĭ! şi:

Cine jócă şi nu strigă,
Facă-i-se gura strîmbă!

şi:

Cine nu sci iuì
Nu vină-a ne-ngăimăcì!

şi:

Cine nu sci descânta,
Nu vie a-ne împedeca!

Aşa dară sciţĭ cum jocă Românul? El nu jócă tăcând, ca muţiĭ, ci iuind, descântând, strigând, ca voiniciĭ, că dór îĭ voinic!

Eĭ, óre strigă Românul în joc numaĭ de clacă, se nu tacă? Este acesta un obiceiŭ fără nicĭ un înţeles?

— Nu, Românul în cântecele ceste scurte, ce le iuiesce jucând, îşĭ descarcă inima, îşĭ arată simţemintele, icĭ unul satiriséză pe altul căcĭ nu scie juca:

Aşa sare badea-n sus
Ca şi un puiuţ de urs!

Cólea unul face frumosul drăguţeĭ sale:

Dragu-mi cu cine joc
Că mirós'a bosuioc!

Dincolo altul satiriséză pe o fată leniósă:

Lesne-a fi mândra frumósă,
Podu-ĭ ţese podu-ĭ cósă...

Cólea mustră pe un beţiv:

Cu bărbatul bĕutor
Nu maĭ facĭ pită-n cuptor...

Şi aşa, şi tot aşa, fie care-şĭ spune — iuind în joc — tainele inimeĭ sale, cât le poţĭ vedé în inimă ca într'o oglindă, căcĭ Românul sătean, ţeranul, nu scie viclenşug, el nu cugetă una şi se dică alta, cum fac uniĭ domnĭ aĭ acestuĭ véc.

Din miile de iuiturĭ, cu carĭ împodobesce poporul nostru jocul, pun câte-va sute pe hârtie şi — la rugarea domnuluĭ Andreiŭ Todoran tipograf în Gherla, i le daŭ se le tipărêscă în broşurele pentru tineretul nostru, care sciŭ că le-a primi cu bucurie, căcĭ sunt ale sale dintru ale sale.

Cine ar vrea se scie maĭ multe, se vină la mine că-l învĕţ bucuros, numaĭ se scie ceti de acasă. — Apoĭ:

Cinste și omeniă!
Dragoste și voiă bună!
Sânătate și bucate,
Și banĭ de cheltuélă

vĕ poftesce al vostru credincios frate

Rodna veche, 1 Mărţişor 1891.

Ion Pop Reteganul,
dascăl la copii ceĭ micĭ de Român.

1.

Acela-ĭ nĕcaz-nĕcaz
Care de micuț l'a-ĭ tras;
Acela-ĭ urît-urît
Cu care mânâncĭ din blid!

din Reteag.

2.

Adă Dómne luna-n nor
Sĕ vină cine mi dor;
Adă Dómne luna-n prag
Sĕ vină cine mi drag.

din Bănat.

3.

Albă-ĭ lelea ca și cașul
Și se ține cu nănașul,
Și-o cunosc pe cingătorĭ
Că piere după feciorĭ.

din Reteag.

4.

Alele! mergând pe drum
Bĕtrânețele m'ajung.

de pe Someș.

5.

Am un drăguț tare drag
Îl poțĭ pune și jurat
Și ciuhă din sus de sat;
Heĭ, serac drăguțul meŭ,
Îl poțĭ pune și birăŭ,
Și ciuhă din sus de tĕŭ!

din Reteag.

6.

Am un drăguț cât un ied
Secerând în holdă-l pierd;
Nu sciŭ ce i-aș da se créscă,
Ținal'aș în câmp se pască

de pe Someș.

7.

Am audit din bětrânĭ
Că nu-ĭ bun gardul de spinĭ
Nicĭ copila din vecinĭ;
Gardu-ĭ bun de scândurĭ late
Și copila de departe.

din Bucovina.

8.

Am un bade dus departe
Multe ape ne desparte,
Nu-l aduce Dḑeŭ
Nicĭ la bine nicĭ la rěŭ.

 din Maramureș.

9.

Am avut un mare bine
Și mi l'a mâncat un câne.

de pe Someș.

10.

Ardă focul pe socrul
Mult păzi cu-adaosul
Până-mĭ mâncă paosul.

din Lăpuș.

11.

Ardă-mi-te focul spată
Că tótă-mĭ facĭ pânza spartă;
Și te-ar fi trăsnit rěsboiŭ
Că-mĭ facĭ pânza lătunoĭ!

din Reteag.

12.

Ardă-l focul pe badea
Cum mi-a maĭ rupt inima,

Că mi-a rupt'o chiar în ḑece
Până-ĭ lumea nu-mi maĭ trece.
de pe Têrnave.

13.

Arḑă-te focul om drag
De mână mĕ ducĭ la iad.
— Ba eŭ nu te duc de mână
Că tu viĭ de voiă bună.
de pe Someș.

14.

Arḑă-te focul gândac
Mi-aĭ mâncat frunḑa din fag
Și pe omul cel maĭ drag.
de pe Câmpie.

15.

Arḑă-te focul nĕcaz
De copil tinĕr te-am tras,
Te-oĭ maĭ trage pân-odată
Și-apoĭ te-oĭ lăsa-n sĕcrétă.
de pe Câmpie.

16.

Arde lumina pe mésă;
Cine mi drag nu-ĭ acasă;
Arde luminița bine
Cine mi drag nu maĭ vine!
din Reteag.

17.

Arḑă-te focul necaz
De tinĕr copil te-am tras
De te-oĭ trage, cât te-am tras
Tu-mĭ puĭ pânza pe obraz.
din Reteag.

18.

Aruncă-te moș bĕtrân
Că la iérnă ți-om da fên

Că de nu ti arunca
Nicĭ paie nu-ĭ căpĕta.

din Bârgăŭ.

19.

Ardă-te focul urît
Rea bólă eştĭ pe pămênt
Bólă fără credămênt
Că nimica nu te dóre
Numaĭ te uscĭ pe picióre.

din Reteag.

20.

Asta-i mândra cea de-atuncĭ
Care da paie la juncĭ
Şi la voinicĭ buze dulcĭ;
Asta-i mândra cea de-apoĭ
Care da paie la boĭ
Şi la voinicĭ buze moĭ!

din Bănat.

21.

Astă véră pe săpat
Şepte fete-aŭ degerat
Dar eŭ sciŭ un meşteşig:
Tótă véra nu mi frig,
Cu cisme şi cu cojoc
Pe vătruţă lângă foc.

de pe Câmpiă.

22.

Asta-ĭ fata omuluĭ,
Norocul feciorului:
Norocu-ĭ destul de rĕŭ,
Că fecioru-ĭ nătărăŭ,
Heĭ, şi fata-ĭ somnurósă
Şi fecioru-ĭ rĕŭ de cósă.

de pe Someş.

23.

Asta n'am gândit'o eŭ,
După bine s'ajung rĕŭ;

Nicĭ se nu gândéscă nime
După rĕŭ s'ajungă bine.

de pe Mureș.

24.

Așa dice popa nost,
Nu mergețĭ la fete-n post;
Preutésa dice așa:
Mergețĭ feciorĭ cât îțĭ vrea,
Haidațĭ și la fata mea.

din Reteag.

25.

Asta-ĭ mândra, care-o vedĭ,
Care ni-o făcut scoverdĭ;
Dațĭ s'o scótem și din munte
Dór ne face și plăcinte!

din Reteag.

26.

Aséră fuseiŭ la fete,
Dumnedeŭ sfântul mĕ ierte,
Pentru că le sărutaiŭ
Póte că m'a duce-n raiŭ,
Și eŭ cred că-n raiŭ m'a duce
Că li-a fost gurița dulce.

din Bănat.

27.

Așa-ĭ omu-ntre streinĭ
Ca și pomu între spinĭ;
Spinu cresce-n lung și-n lat
Pomul rĕmâne uscat.

din Rodna.

27.

Așa-s mamă de streină
Apa-ĭ mare, nu mĕ mână;
Așa-s mamă de sĕracă
Apa-ĭ mare nu me-nécă,

Nu sĕ-ndur'a mĕ 'neca
Mĕ vede strein'aşa.

din Uriul de sus,
l. Reteag.

29.

Aşa-mĭ vine un dor şi o jele
Unde-am fost şi unde-oĭ mere?
Aşa-mĭ vine un dor şi un plâns
Unde-am fost şi ce-am ajuns!

din Bârgăŭ.

30.

Astăvéră n'a fost véră
Fără numaĭ foc şi pară
De m'a ars la inimióră;
Frundă verde şi una,
De-a fi şi la véră aşa
Ce-a fi cu inima mea?

din Reteag.

31.

Aşa jócă bĕtrâniĭ
Când înfloresc căliniĭ
Căliniĭ se scutură
Bĕtrâniĭ se satură
Căliniĭ s'aŭ scuturat
Bĕtrâniĭ s'aŭ săturat
De trăit şi de jucat.

din Bârgăŭ

32.

Astăvéră la Ispas
Eram tinerel şi gras
Écă-mĕ la ce-am remas
La trudă şi la necaz.

din Bârgăŭ.

33.

Aséră pe vremea ciniĭ
Când treceam gardul cu spiniĭ
M'amuţa mândra cu câniĭ;

M'amuța și nici prea
Că scia că vin la ea.

din Bârgăŭ.

34.

Atuncea-mĭ cântă tu cuce,
Când p'al meŭ bădiț l'or duce;
Și-atuncĭ cântă și tu țarcă
Cându-ĭ vedea că-l îmbracă;
Și-atuncĭ cântă și tu cióră,
Când veĭ vedea că mi-l jóră.

din Reteag.

35.

Audĭ bade — ba nu tu,
Te sărut — dar nu amu,
Te sărut — și nu pe tine,
Când am vreme-am pe cine.

de pe Câmpie.

36.

Audit'am o minciună
Că Mureșu-ĭ apă bună,
Cin' bea din el se cunună,
Haĭ mândră se bem și noĭ
Sĕ ne luăm amêndoĭ!

de pe Mureș.

37.

Bade, de drăguța ta
Rîde lumea și téra,
Că la față-ĭ ca mórtea
Și la ochi-ĭ ca mâța,
Pĕru-ĭ sbóră
Ca la cióră,
Dinții marĭ
Ca la măgarĭ. . . .

Din Giurgescĭ.

38.

Badea-ĭ voinic și se ține,
Sĕrăcia-l pune bine;

Nu te uita bade mândru
Că la tine nu-mĭ stă gându,
Că gându și de mi-ar sta
Măicuța mea nu m'ar da.

din Sânc

39.

Bădiță de dragul tĕŭ
Tóte mor bróscele-n tĕŭ
Cu vreme-oĭ muri și eŭ!

din Retea

40.

Bade, de vreĭ a venĭ
Vino nu mĕ 'ncelui
Că do-nceluită-s eŭ
Că cot tot în drumul tĕŭ!

din Bihari

41.

Badea meŭ cel de demult
L'o cerut dracu-mprumut
Dar io i l'am dat de tăt
Că nu-mĭ trebe se-l maĭ vĕd;
Și l'am dat, al luĭ se fie,
La mine se nu maĭ vie!

de pe Some

42.

Bădiț cu inima friptă,
Casa nóstră-ĭ deslipită,
Mumăta de rea-ĭ vestită;
Bădiț, bădișorul meŭ
Casa nóstră-ĭ pusă rĕŭ
Cu ferestrile spre vale
Grija ta dracul o are!

de pe Mure

43.

Badea bĕtrân ca și un câne
Incă umblă după mine

Și mĕ teme nu sciŭ cuĭ
Și eŭ nu am baiul luĭ,
Eŭ têneră ca o flóre
El bĕtrân ca o cicóre!

din Bârgăŭ.

44.

Bădiță cu pĕr galbin
Unde te vĕd mĕ leagân
Ca frunduța de paltin;
Bădiță cu pĕr sucit
Ședĭ la noĭ dac'aĭ venit
Sĕ te védă măicuța
Cu cine-ĭ șede fata!

din Reteag.

45.

Bade inimă de pétră
Ce nu viĭ la noĭ vre-odată?
— Mândră inimă de lemn
Vaĭ! tu de ce nu me chemĭ?

din Bârgăŭ.

49.

Bădișor dragostea mea
Te-aș iubi dac'aș putea
Dar urîtul urma-mĭ ié.

din Bârgăŭ.

47.

Bade, cât trăescĭ pe lume
Nu-țĭ striga mândra pe nume
Strigă-o flóre de cépă
Nime se nu te pricépă,
Strigă-o flóre de vie
Ca nime se nu te scie.

din Bârgăŭ.

48.

Bagă dómne luna-n stele
Sĕ mĕ duc unde mi-e gele;

Bagă dómne luna-n nor
Sĕ mĕ duc unde mi-e dor;
Bagă dómne luna-n céță
Sĕ mĕ duc la mândra-n brață.

din Bârgăŭ.

49.

Bate vêntu uscă câmpu
Nu rĕmâne buruiană
Sĕ facem luĭ badea pénă.
Bade pénă rușmălin
Lasă-mĕ sĕ rup un fir.
— Rupe mândro cât îĭ vrea
Rușmalin din péna mea,
Rupe mândro și fetesce
Că și eŭ oĭ maĭ juni
Ș-amêndoĭ tot ne-om iubi.

Păucenescĭ.

50.

Batăte mândruțo bată
Patrudecĭ de dile odată
M'aĭ învĕțat a iubi
De nu mĕ pot hodini,
Nice diua cu lucru
Nice nóptea cu somnu.

Grădisce.

51.

Bate vêntu ujuesce
Mândra-n sat se odihnesce
Eŭ afară lângă gard
Lâng'o țagră de feréstă
Lâng'o lele de nevastă.
Ese lotru de bărbat
Cu stavila dela pat
Și mĕ tae 'n lung și-n lat
Și-mĕ întrébă ce-am căutat.

din Păucenescĭ.

52.

Batu-mĕ gândurĭ nebune
Sĕ-mĭ iaŭ cal și arme bune
Sĕ mĕ duc cu mândra-n lume.

de pe Criș.

53.

Bată-te lelița, bată,
Dóuĕ ḑile dup'olaltă,
Nu te bată alte rele
Numaĭ gândurile mele
Că ți-or fi bugăt de grele!

din Selagiŭ.

54.

Bate dómne și-l usucă
Pe cine-o pus pomĭ în luncă,
De fac toțĭ rachie multă
De-șĭ uită feciorĭ de muncă
Și nevestele de furcă.

din Bănat.

55.

Bată-te bătutul lele
Ce voinic sdravĕn te cere
Și tu tot ḑicĭ că nu-ĭ mere.

de pe Someș.

56.

Bate vêntul iérba pică,
Dorul mândreĭ rĕŭ mĕ strică;
Bate vêntul, iérba cresce,
Dorul mândreĭ mĕ topesce.

de pe Someș.

57.

Bate-mĕ Dómne cu bâta
Nu mĕ bate cu urîta!

din Rodna.

58.

Bate-mĕ dómne se moriŭ
Intr'o grădină cu florĭ

Unde-s fete și feciorĭ
Doĭ cu doĭ de sub suorĭ,
Și bate-mĕ dómne se zac
Intr'o grădină cu mac
Cu mândra de după cap.

din Reteag.

59.

Bate dómne pe mândra
Cum bate vêntul frunḑa
Și pe faţă și pe dos
Până ce-o dobóră jos.

din Bihor.

60.

Bată-te focul gândac
Că-mĭ mâncașĭ frunḑa din fag
Și-mĭ învĕţașĭ o omidă
De-mĭ mâncă frunḑa din smidă!
N'o lăsașĭ se créscă mare
Se-mĭ facă umbră pe vale!

din Năsĕud.

61.

Bĕtrâneţe haine rele,
Rĕŭ mĕ tem c'oĭ cădea-n ele!

de pe Someș.

62.

Bĕtrânéţă, sculă rea,
Vindete-aș de te-aș putea,
N'aș cota pe ce te-aș da
Numaĭ cât te-aș lĕpăda,
Că-ţĭ înmóie inima
Și-ţĭ scurtéză viéţa.

de pe Criș.

63.

Birăiţa nóstră-ĭ dómnă
Până cólea de cu tómnă.
Birăul nostru-ĭ jupân
Până-n postul luĭ Crăciun.

Bate vêntul tuleul
Haĭ sĕ ţipăm birăul;
Pe birăŭ nu l'om ţipa
Că-ĭ bună birăiţa!

din Bănat.

64.

Bumbură nană bumbură
Ca pruncii ceĭ micĭ din gură,
Că eŭ când voiŭ bumbura
Tot satul va tremura.

de pe Criş.

65.

Care fată-şĭ lasă satul
Mânce-o jelea şi bănatul,
Că şi io mi l'am lăsat,
Multă jele m'o mâncat.

din Sălagiŭ.

66.

Care fete-s maĭ fudule
Merg în sat a barabule,
Merg cu sapa după spate
Şi cu óla după lapte.

din Bârgăŭ.

67.

Care fete-s maĭ de viţă
Merg în sat după tărîţă,
Care fete-s maĭ de soiŭ
Merg prin sat a păpuşoiŭ.

din Bârgăŭ

68.

Când eram la mama fată
Fuĭ măéstră şi bărbată:
Io-mpungeam, mama cosea,
Frumóse forme făcea.

din Bucova.

69.

Când eram în făgădăŭ,
Pân'aveam banĭ în jaşcăŭ
Toţĭ îmĭ ḑiceaŭ dragul meŭ;

De când banii se gătară:
Ia-l de cap și dă-l afară,
Că nu-ĭ om de trebuiélă.

de l. Blaș.

70.

Când daŭ, Dómne, de vr'un bine,
Toțĭ prietinii mi-s cu mine;
Éră dacă scad la rĕŭ
Nu vĕd om în giurul meŭ
Făr numaĭ pe Ddeŭ.

de pe Secaș.

71.

Când plec mândră dela voĭ
Plângu-mĭ ochiĭ amêndoĭ;
Când plec mândră dela tine
Plânge inimuța-n mine!

de pe Mureș.

72.

Când îmĭ vine mândra-n gând
Mĕ usuc ca frunda-n vênt,
Ca frunda curechiuluĭ
In postul Sân-Petruluĭ;
Ca frunda alunuluĭ
În postul Crăciunuluĭ.

de pe Câmpie.

73.

Când eram la maica mea
Eram puiŭ de rôndunea
Tótă lumea mĕ iubia;
De când îs la mama luĭ
Nicĭ îs pasĕre nicĭ puiŭ
Nicĭ îs dragă nimĕruĭ.

de pe Someș.

74.

Când tu maică m'aĭ născut
Norĭ greĭ pe ceriŭ s'aŭ făcut;
Când născușĭ pe altele
Fu senin ca laptele. de pe Criș.

75.

Când eram în vremea mea
Ceteră nu-mĭ trebuia
Ceteram cu gura mea.

din Reteag.

76.

Când eram în vremea mea
Pită albă nu-mĭ plăcea,
Om frumos nu-mĭ trebuia,
Dar acum sěrac de mine
Și urîtu-mĭ prinde bine!

din Reteag.

77.

Când ți-o fi mândruță dor
Fă-mĭ cămașă de fuior
Și mi-o cósă cu cheițe
Și-o trimete la Bistriță,
La Bistriță-om face o carte
Și-om trimite la Orade,
La Orade-om pune rujĭ
Și-om trimite-o pân la Cluș.

din Rodna.

78.

Când eram de nu iubiam
Unde mě culcam dormiam,
Dar acum de când iubesc
Nu pot se mě odihnesc,
Durerile din cincĭ sate
Tóte sunt la mine-n spate.

din Bârgăŭ.

79.

Cântă cucu-n vêrf de fagĭ
De dragostea celor dragĭ;
Cântă cucul din molidĭ
De urgia celor hîdĭ.

din Marmația.

80.

Cântă puiul cuculuĭ
Pe córnele pluguluĭ,
Pupĕza de pe teleagă
Tot strigă la boĭ se mérgă.

de pe Someș.

81.

Cântă cucu-n vêrf de nuc
Vine-mĭ vremea se mĕ duc;
Ducem'aș și nu mĕ-ndur
Sĕ mĕ duc numaĭ singur.

din Reteag.

82.

Cântă cucul la făget
Rĕmâné-uaĭ sat sĕcret,
Cântă cucu-n mĕr gutâiŭ
Rĕmânéuaĭ sat pustiŭ.

de pe Someș.

83.

Cântă cuce, când ti duce
Sĕ ne prindem frațĭ de cruce
Că și eŭ sunt ducător
Colo-n luna luĭ cuptor,
Tu-ĭ merge pe sus cântând
Io-ĭ merge pe jos plângênd.

din giurul Blașuluĭ.

84.

Cântă-mĭ puiul cuculuĭ
Din vêrfuțul nuculuĭ
Și așa cântă de frumos
De pică frunḑele jos,
Și așa-cântă de cu jale
De pică frunḑa pe vale.

din Sâncel.

85.

Cântă cuce, limba-țĭ pice
Prin codru se nu poțĭ ḑice;

Căntă cuce limba-ți sece
Prin codru se nu poțĭ trece!
din Bârgăŭ.

86.

Cât trăescĭ lele pe lume
La feciorĭ nu pune nume,
Că fecioru-ĭ mare câne
Vine séra, te iubesce,
Mere-n sat te povestesce.
de lângă Blaș,

87.

Câtu-ĭ lumea și pămêntul
Nu-ĭ nimica ca urîtul,
Negru-ĭ, negru și pămêntul
Dar nu-ĭ negru ca urîtul.
de pe Someș.

88.

Cât âmbla-ĭ și-ncunjura-ĭ
Ca mândra nu căpătaiŭ
Că î-ĭ portul legânat
Și gura de sărutat.
din Păucenescĭ.

89.

Cât fu véra de frumósă
Nu prinseiŭ picior de cósă,
Ci cota-ĭ umbra de grósă
Și pe mândra de frumósă.
Trece vara ca ș'o pâne
Vine iérna ca și-un câne,
Eŭ trăesc ca vaĭ de mine!
de pe Someș.

90.

Cât am trăit pe lumiță
N'am maĭ vĕdut fel de frundă
Ca la mândra-n grădinuță;
Batăr ce ger o geréză
Ea-ĭ tot mândră și-ĭ tot créță,
Ca și mândra de istéță. din Rodna.

91

Câte frunḑe sunt în pom
Nu-ĭ ca urîtul de om
Că-l viseḑĭ nóptea prin somn;
De te-ntorcĭ cătră părete
Urîtul tot ți se vede.

din Bănat.

92.

Câte dorurele grele
Tóte-s în lume a mele;
Altul móre de bătrân
Și nu sci doru de ceĭ bun;
Io-s o fată tinerică
Și la dor m'am băgat slugă.

din Sălagiŭ.

93.

Câte fete-s cu peptare
Tóte-s strîmbe de spinare,
Numaĭ mândrulița mea
E dréptă ca secerea.

de pe Someș.

94.

Cătănireaș fără frică
De mi-ar' fi drăguța mică;
Drăguța mi mărișóră
După feciorĭ stă se móră.

din Chior.

95.

Câte fete-n sat la noĭ
Tóte-s bune de cimpoĭ,
Dar fata diaculuĭ
De cimpoiul draculuĭ.

din giurul Băieĭ marĭ.

96.

Câte mândre mi-am d'avut
Sĕ se adune ar face un têrg;

Ear pe câte le-am lăsat
Së se adune ar face un sat.

Câte mândre-am avut eŭ
N'a avut solgăbirăŭ!

din Rodna.

97.

Câte fete-s cu cerceĭ
Tóte ascéptă se le ceĭ;
Câte fete-s cu mărgele
Tóte-s drăguțele mele.

din munțiĭ apusenĭ.

98.

Câte fete-s cu cojoc
Tóte ascéptă se le joc,
Da jócele bólele
Că më dor picióreie.

din Bârgăŭ.

99.

Câtă lume-ĭ pre pămênt
Nu-ĭ ca popa de flămênd,
El ngrópă doĭ-treĭ morțĭ
Și ia doisprețece zloțĭ.
Și-țĭ cetesce sfânta carte
Și-țĭ ia vaca cea cu lapte,
Și-țĭ cetesce un sărindar
Și-țĭ ia grâul din hămbar.

din Bârgăŭ.

100.

Câte bóle mi-am bolit
De tóte m'am mântuit,
Dar de bóla ce-mĭ bolesc
N'avuĭ cap se maĭ trăesc.

de pe Jiu.

101.

Câte mândre-am avut eŭ
După tóte-mĭ pare rëŭ,

După una mi-e maĭ jele
C'a sciut vorbele mele
Şi celĭ bune şi celĭ rele.

din Rodna.

102.

Câte fete sunt p'aicĭ
Tóte-s cu mălaiŭ pe dinţĭ
Num'a mea dacă-ĭ frumósă
Şi-a lăsat mălaiu-acasă,

din Reteag.

103.

Câte ḑile-s într'un an
Atâtea nĕcasurĭ am!
— Las se fie şi se trécă
Că mi-o fost mintea buiacă.

de pe Someş.

104.

Câte ḑile-s într'un an
Atâtea nĕcasurĭ am,
Ţine-mă Dómne un an
Sĕ pun mâna pe duşman,
De-oĭ trăi numaĭ o lună
Se-mĭ trăesc cu voiă bună.

de pe Someş.

105.

Câte mândre m'aŭ lăsat
Sĕ le stringĭ aĭ face-un sat!
Dar câte mĕ iubesc éră
Se le stringĭ aĭ face-o ţéră.

din Bihor.

106.

Câte fete-s pe la noĭ
Fă-le Dómne tóte oĭ
Pe mine mĕ fă păstoriŭ
Sĕ le port véra prin florĭ
Şi iérna prin şeḑătorĭ!

din Bihor.

107.

Câte stele sunt pe cer
Până-n diuă tóte pier
Numaĭ steaua mândruluĭ
Șede-n vêrful munteluĭ,
Nicĭ suie, nicĭ cobóră,
Gândescĭ că-ĭ piétră de móră.

din Bârgăŭ.

108.

Câte rele-s pe pămênt
Tóte m'aŭ mâncat pe rênd ;
Câte rele-s și nu-s bune
Tóte m'aŭ mâncat în lume,
De m'ar fi mâncat de-odată
De-atuncea m'ar fi gătată.

din Reteag.

109.

Câte flori-s pe rezor
Tóte-mi dic se mĕ însor
Numaĭ flórea de pe laz
Așa-mĭ dice se mĕ las
Sĕ n'aduc mameĭ necaz.

din Bârgăŭ.

110.

Ce estĭ mândră așa próstă,
Gândescĭ c'aĭ eșit din cóstă?
Și cu ochiĭ afumațĭ,
Gândescĭ c'aĭ eșit din bradĭ?
Și cu ochiĭ ruginițĭ
Gândescĭ c'aĭ belit molidĭ?!

din Marmația.

111.

Ce mi drag nu mi urît
De ar fi ca negrul pămênt;
Ce mi urît nu mi drag
De ar fi ca cașul de alb.

din Reteag.

112.

Cel cu struțul cât o cióră
N'are ce duce la móră,
Cel cu struțul cât o ghinghe
Are mălaiŭ de și vinde.

din Selagiŭ.

113.

Ce mi-a fost maĭ drag pe lume
Ca poteca prin pădure
Și lelea cu ochĭ de mure?!

din Rodna.

114.

Ce folos de tine fată
Că facĭ pânza tótă spartă,
Pólele care-s pe tine
Nu-s făcute heĭ de tine,
Că-s făcute, heĭ din sat
Și le-ntindĭ de-a fala-n gard.

din Rodna.

115.

Ce te uițĭ ba'le la mine
Orĭ gândescĭ că nu-mĭ stă bine?
Uită-te la mândra ta
Că gândescĭ că-ĭ Marțolea!

din Bârgăŭ.

116.

Cine-o pus numele teŭ
Parc'o fost pe gândul meŭ,
Că ție ți-a dis Mărie
Se-mĭ fi tu drăguță mie.

de pe Olt.

117

Cine-o făcut dragostea,
N'o sciut ce va urma,
Că va zdrobí inima.

din Pietros.

118.

Cine nu-ĭ mâncat de rele
N'are ce cânta de jele,
Sĕ me lase se cânt eŭ
Că m'o mâncat bugăt rĕŭ.

din Reteag.

119.

Cin' m'o dat pe min' cătană
N'are ce-şĭ maĭ da pomană,
Că pomana şi-o dat
Când cătană m'o băgat.

de l. Blaş.

120.

Cine-o ḑis focul daina
D'arsă i-o fost d'inima
Cum î-ĭ şi-a mea sĕliaca;
Că n'o ḑis'o nicĭ-de un bine,
Numaĭ de necaz ca mine.

din Reteag.

121.

Cine-o făcut drumu-n munte
Dḑeŭ se nu-ĭ ajute,
Că sĕ duc cătane multe,
Sĕ duc bune, se duc rele,
Sĕ duc neamurile mele,
Sĕ duc bunĭ şi se duc reĭ,
Sĕ duc frăţioriĭ meĭ!

din Valea Oltuluĭ.

122.

Cine jócă şi nu strigă,
Facă-i-se gura strîmbă;
Cine strigă şi nu jócă
Facă-i-se gura trócă!

de pe Mureş.

123.

Cine n'are-n lume drag
Câtu-ĭ lumea-i tot beteag

Eu sciŭ numaĭ de pe mine:
Cum mi astădĭ nu mi mâne,
Cum mi mânĭ, nu mi alaltă,
Bine nu mi nicĭ odată!

din Rodna.

124.

Cine crede la fecior
Tună-l Dómne fără nor;
Cine crede la drăguț
Tună-l Dómne din noruț!

din Bănat.

125.

Cine-nvéță dragostea
Aibă cap a o purta
Și minte a o lăsa!

din Bănat.

126.

Cine-n dragoste nu crede
N'ar maĭ călca iérbă verde,
Nici verde nicĭ uscată,
Numaĭ tot în pat se zacă.

din Bănat.

127.

Cine nu sci ceĭ urîtul
Póte săruta pămêntul;
Dar eŭ cum l'oiŭ săruta
Că 'mi e acră inima?!

din Bănat.

128.

Cine-a făcut dragostile
Mânceĭ grâul paserile
Și ovĕsul pițigușiĭ
Și mintea din cap grelușiĭ.

de l. Baia mare.

129.

Cine are num'un dor
Trăesce maĭ cu ușor,

Eŭ am dóuĕ dorurĭ grele
Dorul meŭ și al mândriĭ mele!

din Bârgău.

130.

Cine nu sci dorul ceĭ
Lăsate-ar în drum se peĭ.

din Rodna.

131.

Cine dracu-o maĭ vĕḍut
Ciocârlie cu rochie
Șórece cu pĕlăriă?

din Blaș.

132.

Cine iubesce și spune
Nu-l răbda Dómne pe lume;
Cine iubesce şi tace
Rabdă-l Dómne și-ĭ dă pace.

din Reteag.

133.

Cine iubesce și spune
Fă-lŭ Dómne minune-n lume;
Cine iubesce și lasă
Fălŭ Dómne minune-n casă!

Reteag.

134.

Cine-o făcut crișma-n sat
Fosta un om blăstămat,
Că de béŭ și de mĕ'mbĕt
Tóte babele mĕ vĕd.

din Sâncel.

135.

Cine-n lume a maĭ vĕḍut
Epure véra cosind
Și găină duhănind,
Epure suind pe scară
Și găină cu ţigară?

din Rodna.

136.

Cine aude gura mea
Póte sci, póte vedea,
Cĕ p'aicea noĭ ședea,
Mândru-ĭ locul p'aicea
Ducem'oiŭ și l'oiŭ lăsa!

de pe Someș.

137.

Cine-n lume a maĭ vĕdut
Epure véra cosind
Epuróia stringênd fên
Puiĭ după ea greblând?

de pe Someș.

138.

Cine-ĭ mânios pe mine
Créscă-ĭ códă ca la câne
Și unghiță
Ca la mâță,
Cine-ĭ mânios pe noĭ
Crescă-ĭ córne ca la boĭ.

din Rodna.

139.

Cine m'aude horind
Gândesce c'am beut vin,
Macar n'am beut nimică
Num'o cupo de palincă.

de pe Someș.

140.

Cine-o-nceput dragostea
N'o sciut ce va urma,
Că va zdrobí inima!

de pe Criș.

141.

Cine mână boiĭ bine
Și de bea tot maĭ rĕmâne;
Cine mână boiĭ rĕŭ
Trece pe la făgădăŭ

Și dice că-ĭ vinul rĕŭ
Dacă nu-s banĭ în jașcăŭ.

din Năsĕud.

142.

Crișmăriță lată-n șele
Mi-aĭ mâncat vacile mele
Și vițeiĭ de sub ele.

de pe Têrnave.

143.

Crișmăriță, lele dragă,
Adă-mĭ vinu-n glaje négră,
Adă-mĭ vin de cel maĭ dulce
C'am drăguță și m'oĭ duce,
Adă-mĭ păharul tot ras
C'am drăguță și o las.

de pe Someș.

144.

Crișmăriță dela vamă
Taie-un puiŭ și ne fă zama,
Că de-om maĭ veni-napoĭ
Pentru unul ți-om da doĭ.

din Reteag.

145.

Crișmăriță Anisie
Fă-mĭ cămeșe de lotrie,
Ce-oĭ fura tot ți-oĭ da ție.

din Bihor.

146.

Codrule, când oĭ muri
Tu cu frunda mi-nvăli.
Codrule codruțule
Lasă-mĕ sub umbra ta,
Că nimic nu ți-oĭ strica
Num'o créngă ți-oĭ taia
Se-mĭ acăț armele-n ea.

din Valea Someșuluĭ

147.

Codrule frundă rotundă
Pice bruma nu te-ajungă,

Că mi-aĭ ținut când'va umbră;
Codrule, frunduță lată
Pice bruma, nu te bată,
Că mi-aĭ fost mamă și tată.

de pe Someș.

148.

Copiliță din Bârgăŭ
Audit'am că-ți e rĕŭ,
Dar nicĭ mie nu-mi e bine
Că nu pot mere la tine.

din Bârgăŭ.

149.

Colo-n vale sub rĕzóră
Tremură popa se móră
Cu prescura subsuóră;
Și-ar muri și nu se-ndură
C'ar maĭ róde la prescură.

de pe Someș.

150.

Cucu cântă mierla dice:
Nu-țĭ bea baniĭ meĭ voinice,
Că-ĭ ajunge-o cale lungă,
Bin' ți-or prinde baniĭ-n pungă.

de pe Mureș.

151.

Cucule, câne viclean,
Ți-am plătit se-mĭ cânțĭ un an
Nu mi-aĭ cântat nicĭ de-un ban.

din Rodna.

152.

Cu bărbatu cât un steag
Fómea draculuĭ ce trag,
Și de fóme aș maĭ uita;
Dar n'am cu ce me-ncălța.

din Sâncel.

153.

Cuĭ nu is dragĭ horile
Bată-l serbătorile,
Că pe mine nu m'or bate

Că horesc și ḑi și nópte
Şi-oĭ hori până la mórte
Se-mĭ horesc horile tóte. din Reteag.

154.

Cucul cântă, mierla ḑice,
Nu-țĭ bea baniĭ mĕĭ voinice!
Că baniĭ ți-or trebui
La véră când îĭ cosi. de pe Someș.

155.

Cui-i voia sĕ se-nsóre
Tragă cisme în picióre,
Iasă-afară și gândéscă
Cu cine sĕ se vîjască. de pe Câmpie.

156.

Cu amar și cu necaz
Es rujile din obraz
De-or maĭ fi și ḑile bune
Rujile éră s'or pune. de pe Someș.

157.

Cu bărbatul beutor
Nu maĭ facĭ pită-n cuptor
Fără mămăligă-n óIă
Și-o mânâncĭ și aceea gólă.
de pe Someș.

158.

Cucule, popă sêrbesc,
Vino se mĕ spovedesc
Că nu am multe pĕcate
Numaĭ treĭ cară-ncărcate
Și câte-oĭ maĭ duce-n spate.
de pe Someș.

159.

Cucule, pénă galbină
Eŭ mĕ culc, tu mĕ légână;
Cucule, pénă surie
Eŭ mĕ culc, tu mĕ mângăie;

Cucule, osuț de pesce
Eŭ mĕ culc, tu mĕ tredesce!

din Rodna.

160.

Cucule, de ce nu cânţĭ
Până ce-s fagiĭ-nfrundițĭ
Și iérbă pe sub molidĭ?
Cucule, de ce nu tragĭ
Până ce-ĭ frundă pe fagĭ
Și iérbă pe sub copacĭ?

de pe Someș.

161.

Cucule, pasere mândră
Dute-n pădure și cântă,
Pe cine-ĭ avea mânie
Blastămă-l strein se fie!
Nu trebe maĭ mare fune
Ca streinătatea-n lume;
Nu trebe maĭ mare sfară
Ca streĭnătatea-n țéră.

din Rodna.

162.

Cucule cu pană sură
Grăit'am gură cu gură
Se nu-mĭ cânțĭ din curmătură
C'a mea inimă nu-ĭ bună.

din Rodna.

163.

Cucule, cucuțule,
Véra viĭ, véra te ducĭ
Mĕ mir iérna ce mânâncĭ?
— Eŭ mânânc mugurĭ de tisă
Și mi-e lumea tot deschisă,
Eŭ mânânc mugurĭ de fag
Și trăesc unde mi-e drag.

de pe Someș.

164.

Cu bărbatul bĕutor
Nu maĭ facĭ pită-n cuptor
Numaĭ mămăligă-n ólă
Și aceea-o mânâncĭ gólă,
C'aĭ mânca-o cu dedulce,
Dar ce are-n crișmă duce.
de pe Someș.

165.

Cu mândruța ducem'aș
Nu mi-ar trebui nănaș
Nicĭ popă se ne cunune
Numaĭ noĭ cu vorbe bune.
de pe Someș.

166.

Cuĭ îĭ trebue nevoĭ
Mérgă după vĕduvoiŭ,
Cuĭ îĭ trebue nĕcaz
Mérgă după om remas. de pe Someș.

167.

Cântă puiul cucului
In mijlocul codruluĭ,
Și-așa cântă de ușor
Leagână frunḑa de dor.
Și așa cântă deamărît,
Leagână frunḑuța-n rît. din Sâlagŭ.

168.

D'amuĭ séră și ni-om duce.
Mulțămim de gură dulce;
— Mulțămim și nici prea
Că dóră ni-om maĭ vedea.
din Biharia.

169.

Dă babo cu bómbele
De-mĭ gâcesce ḑilele;
De la Pascĭ pân la Ispas
Câte necazurĭ am tras. din Bănat.

170.

D'audḍĭ lele cucul càntă
Eșĭ afară și-l ascultă;
De ți-a cânta cucul bine
Trage nedejdea de mine;
De ți-a cânta cucul rĕŭ
Du-mi-te la făgădăŭ
Și plânge că-ĭ vinul rĕŭ!

de pe Someș.

171.

Daina-mĭ dḍic, daina-mĭ horesc,
Cu daina mĕ mântuesc
Del'un făgădăŭ domnesc.

de pe Someș.

172.

Dă dómne mândreĭ viéță
Cât sĕminţă-n iérbă créță,
Dă dómne mândreĭ noroc
Cât seminţă-n busuioc.

din Bănat.

173.

Dauar Dḍeŭ se dee
Frundḍa-n plop se nu maĭ stee
Omul nĕcăjit se piee;
Sĕ trăéscă cuĭ îĭ bine
Sĕ se sature de lume!

din Rodna.

174.

De-ar sci Dómne cineva
Ce am la inima mea
Ar sta-n loc și s'ar mira
Cum de pot trăi așa?
Ar sta-n loc și-ar socoti:
Dómne, cum maĭ pot trăi
Prĕ pămĕnt cu ómeniĭ?

din Reteag.

175.

De-ar sci Dómne cineva.
Cumu-ĭ la inima mea,
Mult ar sta și s'ar mira
Cum pot trăi cu dênsa.

din Reteag.

176.

De aicĭ până la mândra
Scurtă mi-a părut calea,
Dar dela mândra-n apoĭ
Inapoĭ până la noĭ
Este-o luncă pustiită
Cu mult urît îngrădită.

din Ungureĭ.

177.

De-ar fi mândra cum se ține
N'ar maĭ fi frundă pe spine;
Dar mândra-ĭ numaĭ cum póte,
Pe spine-s frundele tóte.

de pe Têrnave.

178.

Decât dup'on ciotolog
Se-mĭ întórne carŭ-n stog
Maĭ bine dup'on sĕrac
Numaĭ se-mĭ trăesc cu drag.

din Reteag.

179.

De n'ar fi feciorĭ în lume
Aĭ vedea fete nebune;
De n'ar fi feciorĭ pe sate
Aĭ vedea fete turbate.

din Reteag.

180.

De când bădița s'a dus
Frundă roșă n'am maĭ pus
Fără tot frundă negrie
Sĕ mérgă și ér se viie.

de pe Someș.

181.

De cât la Neamțul cătană
Maĭ bine-n codru cu pénă,
Că din codru viĭ acasă,
Din cătane nu te lasă.

de pe Someș.

182.

De-ar fi trăsnit Dḑeŭ
In cap la solgăbirăŭ,
Când o pus péna-n hârtie
De m'o scris la cătănie.

din Reteag.

183.

De-aș ajunge ḑile multe
Sĕ mĕ duc și eŭ la munte,
S'aud fagiĭ vijeind
Și mândra-n frunḑă ḑicând.
Ea sĕ ḑică, eŭ se cânt,
Sĕ ne trécă de urît.

de pe Jiu.

184.

De-aș trăi cât aș trăi
Fată mare n'aș iubi;
Fata mare se mărită
Io rĕmân inimă friptă;
D'aș iubi o copiliță
Se fiŭ véra cu drăguță
Și iérna cu nevĕstuță.

din Reteag.

185.

De cât slugă și biriș
Maĭ bine la oĭ pe Criș,
Diua cu oile-n fagĭ
Nóptea cu mândruțe dragĭ;
Ḑiua cu oițele
Nóptea cu fetițele.

din Păucenescĭ.

186.

De s'ar țese pânza-n baltă
Fără ițe, fără spată,
Fără leac de suveicuță
Ar țese și-a mea măndruță.

din țara Oltului.

187.

De cine mi dor și drag
Nu-mĭ face tină la prag,
Dar de cine mi urît
Face-mĭ tină până-n gât,

din țara Oltului.

188.

De-ai fi lele sâmbăta
Rujă ca duminecca;
Dumineca rujă-nvóltă,
Lunea fasole brumată!

de pe Someș.

189.

De aș trăí până la tómnă,
Se me-nsor se-mĭ iau o dómnă;
— Lasă-le la dracul dómne
Că rabdă bugătă fóme!
Fie dómna și țigană
Nu mai se aibă vigană!

de pe Someș.

190.

De-aș trâí până la tómnă
Sĕ me-nsor se-mĭ iau o dómnă;
Dómna n'are buibeleu
Are măsa-un lepedeŭ
Și i-a face buibeleu;
Dómna n'are comânac,
Are măsa-un fund de sac
Și i-a face comânac.

din Reteag.

191.

De-ar fi dorul ca dorul,
L'aĭ purta-n sin ca mĕrul,
Dar doru-i pasĕre verdĕ
Dacă-lŭ bagĭ în sin se pierde,
Dar doru-i bucată rea
Nu-lŭ port la inima mea.

de pe Mureș.

192.

De-a dragul se fi răgută
De-ar fi pușca de cucută
Glónțele de mămăligă
Tăvălite-n unt și-n brânză
Sĕ țină bine la rânză.

de pe Mureș.

193.

De-aĭ sci bade cum nu sciĭ
Câtu-ĭ de reu a dorí,
Ți-ai face din nópte ḑi
Și-ai veni de unde-ai fi.

de pe Mureș.

194.

De când mândră te-am lăsat.
Tu umblí din sat în sat,
Și umblí din mână-n mână
Ca găleata la fântână.

de pe Mureș.

195.

De ar avé pismașiĭ modru
Facem'ar cenușă-n codru;
De-ar avé pismașiĭ rĕnd
Facem'ar cenușă-n vênt.

de pe Someș.

106.

De-aĭ fi mândro lucrătóre,
Pre cum escĭ de beutóre,

Nu te-aĭ maĭ băga dătóre
Pe sare și pe fuióre!

din Reteag.

197.

De cine mi mie drag
N'am cale și tot îm fac;
Dar de cine mi urît
Am cale și nu mĕ duc.

din Bârgăŭ

198.

De când a picat jirul
Tot la tine-mi e gândul;
De când a picat ghinda
Tot la tine-mi e mintea

din Biharia.

199.

De-ar da D.-ḑeu sĕ plóie
Dealurile sĕ se-nmóie
Sĕ rĕmână numai molu
Cum am rĕmas eu cu doru.

de pe Someș.

200.

De s'ar lua numaĭ dragĭ
N'ar maĭ fi frunḑe pe fagĭ,
Dar sĕ iéu și ceĭ uriți
Șĭ fagiĭ-sŭ tot grămădiți.

de pe Têrnave.

201.

De-ai fi lele sâmbăta
Precum escĭ dumineca
Nu ți-ar perí cânepa
Cea de véră netopită
Cea de iérnă ne-mblătită.

de pe Câmpiă.

202.

De s'ar pasce fetele
Pe córtă ca caprele

Tótă diua n'aș lucra
Ci la capre aș âmbla.

de pe Someș.

203.

De aș trăí cât frunḑa-n viie
N'aș lua-o cu moșie
Sĕ-mĭ poruncéscă ea mie,
C'aș lua fată sĕracă
Când i-oi poruncí și tacă
Și ce-oi ḑice eu se facă.

de pe Someș.

204.

De-aș șcí cânta ca cucul
Nu m'aș mânca cu lucrul
Ci-aș sburá din créngă-n créngă
Și-aș câuta lumea de largă;
Ca cucul nu șciu cânta,
Vai și greu i-ĭ a lucra!

de pe Someș.

205.

De când badea mi s'a dus
Negură-n pórtă s'a pus
Și pe parĭ și pe nuia
Și pe inimióra mea.

de pe Olt.

206.

De-ar fi câmpul floricele
N'ași trăí cu-atâta jele,
Dar câmpu-i cu țățăișĭ
Și trăesc cu multe grijĭ
Că dările se-nmulțésc
Și n'am banĭ se le plătesc.

d. l. Baia mare.

207.

Dela noĭ a treia casă.
Este-o fată și-o nevastă,

Eu mĕ duc în butul fetiĭ
Şi sărut gura nevestiĭ,
Cu nevasta mĕ iubesc
Pe fată o celueşc.

d. l. Baĭa mare.

208.

De m'aş vedea-n făgădău
Crişmăriță ce-aş fi eu!
C'aş da vinul îndulcit
La voinicul nĕcăjit
Şi-aş da vinul pipĕrat
La voinicul supĕrat.

din Bârgăŭ.

209.

De-ar fi dat de D.-ḑeu
Se se țésă pânza-n tĕu
Fără leac ḑe suveicuță
Se țese și a mea drăguță,
Fără iță, fără spată
Sĕ țese și-a mea nevastă

din Bârgăŭ.

210.

De-ar fi dor pre cât urît
N'ar încăpea pre pămênt.
Dar doru-ĭ maĭ puținel
Și-i plină lumea cu el.

din Reteag.

211.

De m'ar chema Gerasin
M'ar purta fetele-n sin
Da așa mĕ chiamă Vasile
Nu mĕ bagă-n sémă nime.

din Rodna.

212.

De când s'a dus bădița
Mi urîtă ulița,

Dar urîtu-mì și jocul
Mâncal'ar para și focul.

din Rodna.

213.

De cât pită și slănină
Dela o hóșcă bĕtrână
Mai bine o cojiță arsă
Dela o fată frumósă

din Reteag.

214.

De când îs mândrele-n țéră
Sémăn grâu — secer sĕcară,
De când îs mândrele-n lume
Sémân grâu secer tăciune.

din Reteag.

215.

De-ar fi doru ca focu
M'aș aprinde cu totu,
Dar cu câtu-ĭ mai domol
Cu atâta nu mĕ omor.

din Reteag.

216.

De urît, mâncalar focul,
Mi-am lăsat satul și locul;
De urît mâncal'ar para
Mi-am lăsat satul și țéra

din Rodna.

217.

De n'ar fi horile-n lume
Ai vedea fete nebune
Și neveste duse-n lume.

de pe Someș.

218.

De-ar scí omul ce nu sci
Nicĭ afară n'ar eși
Și nici odată n'ar greșí.

de pe Someș.

219.

De n'ar fi viță și prun
Omul n'ar maĭ fi nebun.
Dar vița și prunul este
Omul de se nebunesce.

din Bănat.

220.

De aicĭ până la Brașeu
Nu-i drăguț mândru c'al meu.
Ochiĭ lui ca dóue stele
Gura luĭ fagur de miere!

de pe Têrnave.

221.

De-ar fi dat de-ar fi lăsat,
Ce mi e drag se fie-n sat;
De-ar fi dat de D.-ḑeu,
Ce iubesc se fie al meŭ!

din Bârgăŭ.

222.

De cine dorul se légă
Mâncarea nu-i e de treabă,
Și de mine s'a legat.
Nicĭ aséră n'am cinat,
Nicĭ astară n'oĭ cina
Până de lelița-oĭ da.

din Bârgăŭ.

223.

De aicĭ pân la mândrul meu
Nu-ĭ nicĭ deal nu-ĭ nicĭ păreu,
Numaĭ singur dor deal meu;
Dorul meu bade și-al tĕu
De s'ar face un pod mereu
Pod mereu preste Brașeu,
Ca se trécă doi cu doĭ
Și tu bade pe la noĭ

din Bârgăŭ.

224.

De-aș fi sciut precum sciu
Purtam otravă la brâu
Și-otrăviam omul de viu;
De-aș fi vĕḑut pre cum vĕd
Purtam otravă la piept
Și-otrăviam omul de drept.

din Bârgăŭ.

225.

De n'ar fi ochi și sprâncene
De păcate nu m'aș teme
Dar ochĭ și sprâncene sunt
Pĕcatele-s pre pămênt.

din Bănat.

226.

De jucat aș juca bine,
Dar nu-s pinteniĭ la mine!

din Reteag.

227.

De jucat aș scí juca
Dar mĕ mâncă ulița
Că latră ca melița,
Ca melița cea stricată
Ca móra neferecată.

din Bănat.

228.

De treĭ orĭ era se mor,
De treĭ orĭ dracu-i detor;
De treĭ orĭ dracu-o muri
Și odată mĕ pot plăti.

Din Bănat.

229.

Ḑisa lelea se o joc
Că mi-a lua struț în clop
Pentru-un struț de ḑece graițe
Nu m'oiŭ scula de pe laiță;

Pentru-un struț de-un zlot d'argint
Juca-oĭ de-a mere-n vênt.

din Selagiŭ.

230.

Ḑis'o maica către mine
Se nu dau gură la nime
Dară dracul póte face
Sĕ nu dau la cine-mĭ place.

de pe Someș.

231.

Ḑi țigane horea mea,
Că ți-oi da din ce-oĭ avea!
Ḑi țigane
Cățĭ dau carne
C'o murit un cal
In deal
Ḑi țigane ḑi! mĕ ḑi,
Până ți-or eși ochiĭ!

de pe Someș.

232.

Ḑis'a mama că m'a da
După cel cu cetera
El a ḑice, io-ĭ juca
Mam'a sta și s'a uita!

din Reteag.

233.

De aș șci că mor de drag
La fete din ochi nu trag
C'odată un-am ochit
Și de loc o nebunit!

din Sălagiŭ.

234.

Domnule solgăbirăŭ
Mult umblai în rêndul meŭ
Sĕ-mĭ puĭ pénă și ceacăŭ
Punele-ai la pruncul teŭ,
La cel mai mic din belceŭ (leagân)

din Sătmar.

235.

Dorul meu ș'a lui badea
Eu sĕ pot l'aș sĕmĕna
Și frumos l'aș secera.
Și l'aș face stog în prag
Și laș îmblăti cu drag.

236.

Dómne, nu lăsa pedépsă,
La bărbat muiere próstă;
Dómne, nu lăsa osîndă
La bărbat muiere hîdă!

din Bihor.

237.

Dorul meu și-al mândrei mele
L'aș încălța și-n obiele,
Frică mi-e dea mea muiere
Că s'a da-a mĕ desculța
Și de dorul mândri-a da.

din Bănat.

238.

Dómne, nu mĕ lua-n grabă
C'amu mi-i lumea mai dragă,
Dar nicĭ nu întârḑia
Sĕ mĕ urască lumea!

de pe Criș.

239.

Dómne bate pe popa
Că mi-a spovedit mândra,
Nu sciu ce canon ia dat
Că pe mine m'a lăsat!

de pe Someș.

240.

Dorule pe unde șeḑĭ
Și de mine nu maĭ veḑĭ?
Dorule pe unde-mĭ staĭ
Și de mine nu maĭ dai? de pe Someș.

241.

Dómne la inima mea
Este un rîu și-o fântânea.
Fântâna-i necaz de mórte
Riul le spală pe tóte.

din Reteag.

242.

Dragile mele de fete
Cum radîmă cel părete
Și mĕ dóre inima
Că nu se pot mărita.

de pe Someș.

243.

Dragostile și doru
Alea-mbĕtrânesc omu,
Dragostile nu-sŭ curate
Și-s cu venin mestecate.

din Păucenescĭ.

244.

Dragumi mândro de tine
Mi urît de cin'te ţine
Că te ține-n șepte frâne
De nu pot vorbí cu tine.

Păucenescĭ.

245.

Draguța mea cea din tâie
Fac'o dracul căpătâie;
Și pe cea de-a dóua óră
Fac'o dracul pod la móră.

de pe Secaș.

246.

Dragimi-sŭ nevestele
Ca la mâță pestele,
Da mi-sŭ maĭ dragĭ fetele
Când mișcă sprâncenele.

din Sâncel.

247.

Drăguța ta mĕĭ fĕrtate
Tóte ulițile bate
Cu ulcica după lapte;
Și de vede că-i reŭ
Tot âmblă cu vigănăŭ.

din Selagiŭ.

248.

Draga mea, flóre de munte
Eŭ ca tine nu vĕd multe,
Draga mea, flóre de șes
Eŭ ca tine nu maĭ vĕḑ.

din Bârgăŭ.

249.

Dragu-mi-e carul cu fĕn,
Badea tinĕr nu bĕtrân.
Mi drag cerul fără céță,
Bădița fără mustéță
Când se-nvață-a stringe-n brațe
Și-a săruta cu dulcéță.

din Reteag.

250.

Dragostea de unguróie
Ca și carnea cea de óie,
Cum o puĭ la foc se móie;
Ér dragostea de româncă
Ca carnea cea de junincă
Că și domniĭ o mânâncă.

de la Baia mare.

251.

Dragostile nevesteșcĭ
De vreĭ se le împlinescĭ
Numaĭ de rușine escĭ,
Că te bagă pe ferești
Și te scot
Pe unde pot.

din Strâmbul.

252.

Dragostile de nevéstă
Te uscă de te fac iéscă
Te bagă-n bólă cânéscă.

din Reteag.

253.

Dragă mi-e lelea ciocușă
Suflă-n foc, se uita-n ușă
Gura-i plină de cenușă!

din Reteag.

254.

Dragă-mi-e lelea bălaie
Că face bune mălaie,
Că le bagă cu lopata
Și le scóte cu covata
Și le țipă porcilor
De sufletul morților;
Mâncați porcĭ vĕ săturațĭ
Pe lelea-o lăudațĭ.

din Bârgâŭ.

255.

Draga badeĭ frumușică
Cu roșele din potică
Óre cine ți le-a pus
Că pe frunte n'aŭ ajuns?!

din Bârgâŭ.

256.

Dragostea din ce-ĭ făcută?
Din omul cu vorbă multă
Dîce una, dice alta
Și dragostea eacă-i gata!

Urîtul din ce-ĭ făcut?
Din omul care-ĭ tăcut;
Dice una, apoĭ tace,
Vedĭ urîtu-așa se face!

din Reteag.

257.

Dragă mi-e cu cine joc
Că miros'a bosuioc
De astă véră dintr'un loc;
Și mi e dragu cu cine săr
Că mirósă-a calapĕr
De astăvéră de sub pĕr?

de pe Jiu.

258.

Dragă mi-e lelița mică
Că se suie pe opincă
Și mĕ sărută cu frică;
Dragă-mi-e drăguța naltă
Că-mĭ dă gură preste pórtă!

de pe Someș.

259.

Draga mea și acui te ține
Și-aș dormí-n brațe la tine!
Draga mea și acui te are
Și aș dormí-n brațele tale,
Și ți-as mânca mĕr din sin
Și din gurăți-aș bea vin.

din Reteag.

260.

Dragimi-sŭ copilele
Ca popiĭ prescurile
Și mi-sŭ dragĭ cocónele
Ca popiĭ icónele.

din Bârgâŭ.

261.

Dragostea care-i prea mare
Duce-te chiar la pierdare;
Dar și dragostea cea mică
Face-te bun de nimică.

de pe Criș.

262.

Dragostea de copiliță
Ca mierea din stupiniță,
Dragostea de fată mare
Ca rachia din căldare
De ce-o fierbi de acea-ĭ mai tare!
din Bănat.

263.

Dracul șcie ce se fac,
Mi-a picat bădița drag
N'am cămeșă de bumbac
Pe bădița se-lŭ îmbrac;
Eu i-ași face dintr-un sac;
Sacu-i gros
Badea-i fălos.
din Reteag.

264.

Dute dor
Până e nor
Că décă s'a 'nsĕnina
Maĭ departe te-oĭ mâna.
Dute dor, unde te mâĭŭ
Și te-alină undețĭ spuiŭ
La badea la căpătâiŭ
Se nu pótă odihní
Până la mine-a vení.

265.

Dute dor și eară vină
Nu ședé-n țéră străină
Dute dor și éră-ntórnă
Nu ședé până la tómnă.

267.

Ducem'aș ca luna-n nor,
Nu mĕ pot de-al mândreĭ dor;

Ducem'aș ca stelele
Nu mĕ lasă mândrele.

din Reteag.

267.

Dute bade n'aĭ maĭ fi
Cu mine nu maĭ vorbi;
Că aĭ maĭ vorbit odată,
Și m'o șciut lumea tótă.

de pe Mureș.

268.

Dute urît dela spate
C'oiŭ lucra și a ta parte;
Dute urît dela mine
C'oiŭ lucra și pentru tine;
Dute urît draculuĭ,
Nu sta proptă garduluĭ,
Și garduluĭ escĭ urît
Că te vede așa de hîd!

de pe Someș.

269.

Dute bade și te culcă
Nu-mĭ ține umbră la furcă
Du-te și te hodinesce
Că de gură nu-i nedejde.

de pe Têrnave.

270.

Dute acasă tu Mărie
Și te lă pe gămălie,
Dute acasă tu ciupósă,
Și te lă sĕ fi frumósă!

din Sălagiŭ.

271.

Dute dor și éră vină
Nu mĕ lăsa așa streină
Că m'ai maĭ lăsat odată
De m'a șciut lumea tótă.

din Bănat.

272.

Dute dor cu Mureșul
Nu-mĭ maĭ rupe sufletul;
Dute dor cu Têrnăva
Numĭ maĭ rupe inima.

din Blaș.

273.

Dumĕ Dómne de aicea
Unde-nflóre tămâia,
Sĕ nu vin până-i lumea;
Unde-nflóre piperiul
Sĕ nu vin până-i ceriul.

din Bârgâŭ.

274.

Dute dor pe sub rezor
Nu veni pe rîtul gol
Că te-a vedé óre cine
Și-a găndí, că viĭ la mine.

de pe Someș.

275.

Dute dor și atuncea vină
Când a veni apa lină;
Dute dor si atuncea-ntórce
Când a veni apa-ncóce!

de pe Câmpie.

276.

Dute bărbate la boĭ
Calce-te grele nevoi,
Las' sluga se hodinéscă
De ți-e voia se slugéscă.

din Chior.

277.

Ducem'aş ca luna-n nor
Nu maĭ pot de-a badeĭ dor;
Ducem'as ca luna-n stele
Numai de badea mi jele.

din Marmația.

278.

Ducem'aș nu sciu drumul
Da m'a-nveța urîtul;
Ducem'aș nu șciu calea,
M'a'nvěța supěrarea.

din Maramureș.

279.

Dulce-i gura de mirésă
Ca și bóba de cirésă;
Dulcei gura mireluĭ
Ca bóba strugureluĭ.

din Reteag.

280.

Ducem'aș nu șciu calea
Da m'a 'nveța nevoia
Că-să soțiă cu dênsa;
Ducem'aș nu șciu drumul
Dar m'a 'nveța urîtul
Că-să soțiă cu dênsul.

din Rodna.

281.

Dute dor pe cel isvor
Și-mĭ despică molidul
Nu-mĭ despica sufletul
Și despică cetina
Nu-mĭ despica inima!

din Rodna.

282.

Dute fată a surcele!
— Ba eu nu că-mĭ este lene.
Dute fată a prașcăĭ!
— Mulțămesc tătucă hĕĭ!

din Bârgăŭ.

283.

Du-mĕ Dómne și mĕ pune
Unde-să nevestele bune
Și bărbațiĭ dușĭ în lume;

Du-mĕ Dómne și mĕ lasă
Unde-ĭ nevasta frumósă
Și bărbatu-ĭ dus de-acasă.

din Reteag.

284.

Eu aicĭ, mândra-ntralt sat,
Ce mai dor împrășciat;
Eu aicĭ mândra-n Sibiu
Ce maĭ dor, stare-ar pustiĭ!

din Păuceneșcĭ.

285.

Eu aicĭ badea-ntr'alt sat
Ce dragoste cu bănat;
Eu aicĭ, lelea-n câmpiă
Vai! ce dragoste pustiă.

din Rodna.

286.

Eu cu dor, lelea cu dor
Trebuini-ar un doftor,
Doftor se ne lecuéscă,
Dorul se ni-lŭ potoléscă.

din Bănat.

287.

Eu de aicĭ mĕ duc cu dor
Cum mere luna prin nor;
Eu de aicĭ mĕ duc cu jele.
Cum mere luna prin stele.

din Reteag.

288.

Eu mĕ duc la crișm' a bea
Furca vine-n urma mea;
Eu m'ascund după părete
Cânele de fus me vede.

de pe Someș.

289.

Eu mĕ duc codru rĕmâne
Plânge frunḑa după mine,

Poţi-mĕ frundă cânta
Că io-ĭ trece Dunărea
Şi podul la Italia
Şi altul nu mi afla;
Poţi-mĕ frundă hori
Că altul nu mi găsi.

din Rodna.

290.

Eu mĕ duc, codrul rĕmâne
Plânge frunḑa după mine
După cine-oĭ plânge eŭ
Dac'oĭ da de ceva rĕŭ?

din Bihor.

291.

Én' uită-te la esti doĭ
Cum piséză de oloĭ,
Sĕ olóie verḑele
Sĕ mânânce fetele.

din Chior.

292.

Fă-mĕ Dómne ce mi face,
Fă-mĕ Dómne pic de lapte
La-mpĕratul în cetate,
Sĕ vĕd nemţiĭ cum s'or bate
Cu răgute neînvĕţate?

de pe Someş.

293.

Fă-mĕ Dómne mĕr gutâiŭ
La mândra la căpătâiŭ;
Fă-mĕ Dómne curcubeŭ
La mândruţa pe la brâŭ!

de pe Criş.

294.

Fă-mĕ Dómne ce mi-ĭ face
Fă-me-un mĕr roticălat
Cu crengile pe Bănat

Sĕ vie mândrele mele
S'alégă care-or vrea ele.

de pe Câmpie.

295.

Fata popiĭ dela noĭ
Are car cu patru boĭ
Și tânjală zugrăvită
Și tot nu se maĭ mărită.

de pe Câmpie.

296.

Fata popiĭ Marișca
Face-șĭ cruce cu stânga
Sĕ rógă în sĕrbătorĭ
Sĕ capete pețitorĭ.

din Chior.

297.

Feciorul, care se ține,
Ia fata care remâne;
Fata, care alege mult
Sĕ mărită după mut.

de pe Someș.

298.

Fetele care-sŭ mărețe
Nu se țin cu corobețe
Făra cu turte, cu mac
Și cu gură de diac.

de pe Mureș.

299.

Fetele până ce-s fete
Nime-n crișmă nu le vede;
Dacă pun năframa-n cap
In crișmă nu mai încap.

din Bârgăŭ.

300.

Floricea flóre mierie
Vĕzduguță narangie

Infloresce-mĭ tu și mie
Macar flórea cea din tâie
Că cu mândru te-oi purta:
Ḑiua te-oĭ purta-n cosiță
Nóptea-n apă romoniță,
Ḑiua te-oĭ purta-n sovon
Nóptea-n apă de romon.

din Rodna.

301.

Flueraș cu fluera
Nu mĕ póte desmierda
Numaĭ mândra cu vorba.

din Păucenescĭ.

302.

Fluerașu încă-i câne
Că ține ochiĭ la mine;
Flueraşu încă-ĭ hoț
Că ține ochiĭ la toțĭ.

din Păucenescĭ.

303.

Fost'ai lele, când ai fost
Și-ai remas un lucru prost;
Fost'aĭ lele trandafir
Dar acum esci borș cu știr.

de pe Someș.

304.

Fost'am june și-am junit
Și la asta n'am gândit
Sĕ-mĭ cumpĕr urît pe banĭ
Sĕ fac fală la dușmanĭ.

de la Blaș.

305.

Fostu-mi-a lumea pe mână
N'am șciut de-ce a fost bună.
D'amu de o aș căpăta
Șcireaș cu ea ce lucra.

de pe Someș.

306.

Fie laița tot șirag
Dacă nu-i cine mi drag;
Fie laița șirăguț,
Dacă nu-i al meu drăguț.
din Bucovina.

307.

Frundulită de cireș
Are mândra opt cămeșĭ
Treĭ sunt rupte, patru sparte,
Una nu se ține-n spate.

308.

Firea-i boltă sânătósă
Multe fete facĭ frumósă;
Tu potică se trăeșcĭ
Că pe multe rumeneșcĭ!
de pe Têrnave.

309.

Frundă verde-n dóue ruptă
Care fată mĕ sărută
Pân atuncea o iubesc
Până alta întêlnesc.

310.

Frundă verde érba cresce,
Dorul mândriĭ mĕ topesce,
Frundă verde érba'nspică,
Dorul mândriĭ rĕu mĕ strică.
— Trecĭ dorule Someșul,
Nu-mĭ mai rupe sufletul,
Trecĭ dorule Bistrița,
Nu-mĭ mai rupe inima!

311.

Frundă verde mĕrule,
Ia-mĕ-n brațe dorule

Și mĕ trecĭ dealurile,
Sĕ nu scie und' m'am dus
Numai sĕ vêḑă că nu-s!

Avrig.

312.

Frunḑă verde de sĕcară,
Din doruțul meu de-aséră
Face-aĭ foc s'aprindĭ-o țéră;
Dintr'amele lăcrimele
Face-aĭ dóuĕ isvorele
Se te'necĭ bade în ele!

313.

Frunḑă verde mărăcine,
Ḑumneḑeu n'a-ntocmit bine;
Frumosul fuge de mine,
Urîtul calea mi-o ține.

din Rodna.

314.

Frunḑă verde de bujorĭ,
Vaĭ de maica cu feciorĭ,
Că plânge de multe orĭ;
Dar măicuța cea cu fete
Plânge până nu maĭ vede.

de pe Secaș.

315.

Frunḑă verde lemn de corn
Pe mândra o tras pe horn,
Că n'are ușă la casă
Cată-i dar pe horn se iésă.

de pe Someș.

316.

Frunḑă verde fóiă lată,
Neamțule, crucea te bată,
Iai feciorii dela tată
Și drăguțiĭ dela fată.

de pe Someș.

317.

Frundă verde și-o nuia,
Cum se n'am inimă rea
Io iubesc, altul mi-o i-a ;
Io iubesc séra pe lună,
Vine altul și mi-o fură.

din valea Mureșului.

318.

Frundă lată ca mésa,
Mare cobe-i dragostea,
Cine-apucă a o-'nvéța,
N'are cap a o lăsa
Nicĭ modru de-a o uita!

de pe Câmpie.

319.

Frundă verde cucuruz
Fete ca pe la noi nu-s;
La obraz ar fi frumósă
Dar la haine-sŭ cam zdremțósă.

din Bârgăŭ.

320.

Frundă verde ca palma,
Este o fată ca mama,
Și-o jurat pe jurătorĭ
C'o purtat un car de florĭ
Și-o căruță de petele
Și-o șcutie de inele
Și-o boltă de rumínele.

din Rodna.

321.

Frundă verde grâu peleg,
Pela casa mândreĭ trec,
Cu nimic nu më aleg;
Cu ceva de m'aș alege
De treĭ orĭ pe ḑi aș trece.

din Bănat.

322.

Frundă verde cârțișóră,
Chiue badea se móră,
Și-ar muri și nu se-ndură
Până i-a da nana gură.

din **Bănat.**

323.

Frunda-n codru-i cu rênduri
Mândra-i cu multe gânduri;
Gândesce mândră gândesce
In lume cum se trăesce.

din **Biharia.**

324.

Frunduță verde de pom
Te-am iubit și n'ai fost om
C'aĭ fost o gură căscată
Că ni-au sciut lumea tótă

de pe **Someș.**

325.

Frundă verde a spinuluĭ
Om strein ca mine nu-ĭ
Numaĭ puiul cuculuĭ
Când îl lasă mama luĭ
In mijlocul codruluĭ.

din **Sălagiŭ.**

326.

Frundă verde a mĕruluĭ
Nu crede fecĭoruluĭ
Că te pune pe genunche
Și te țucă-n ochĭ și-n frunte
Și-ți mințesce miĭ și sute.

din **Sălagiŭ.**

327.

Frundă verde d'alămâie
Nicĭ am casă nicĭ moșie

Numaĭ trudă și mânie
Apoĭ cĭudă și urgie.

de pe Têrnave.

328.

Frundă verde d'alămâie
Ce-am iubit nu-mĭ maĭ trebue
Nicĭ la mórtea mea se-mĭ vie
Nicĭ lumina se mi-o ție!

din Reteag.

329.

Frundă verde și una
Rĕu mĕ dóre inima
C'am vĕdut pe mândruța
In brațele altuia.
Ardă cămeșa pe tine
Cum arde inima-n mine!

din Reteag.

330.

Frundă verde și una
Reu mĕ dóre inima
Inima și sufletul
Și de acólea tot trupul

din Bârgâŭ.

331.

Frundă verde sĕcărea,
Dragu-mi la crișm'a bea
Cu nevasta altuia
Și mi-e drag a și juca
Cu muierea altuia

de pe Mureș.

332.

Frundă verde șelățele,
Eu cu dor badea cu jele,
Și amêndoĭ cu inimĭ rele.

de pe Someș.

333.
Frundă verde amu se face,
Ce iubesc, mamiĭ nu-i place,
De-ar plăcea mamiĭ ca mie
Mâne-aș merge-n cununie.
de pe Someș.

334.
Frundă verde șelățele
Eu cu dor mândra cu jele
Și amêndoĭ cu inimĭ rele!
din Bârgâŭ.

335.
Frundă verde rujmalin
Tóte trec si eară vin
Numaĭ badea și-al meu bine
Dusus'a și nu maĭ vine!
din Reteag.

336.

Frundă verde de pe cóstă
Frumósă-i mirésa nóstră;
Frundă verde de pe rît
Dar nicĭ mirele nu-i hîd.
din Bârgâŭ.

337.
Frundă verde de pe baltă
Bine mi-a fost mie-odată;
Dar s'o 'ntors frunda pe tĕu
Și amu mi-e bugăt de rĕu,
din Reteag

338.
Frunda verde amu se face
Om frumos la frumos trage,
Da noi hîdiĭ ce ni-om face?
din Reteag.

339.
Frundă verde de pe tău
Dorul meu și dorul tĕu

Facă-lŭ Dḑeu părĕu
Pe din jos de Hosușĕu.

din Blaș.

340.

Frunḑă verde, frunḑă verde.
Om la om trage nădejde,
Numaĭ eu cu lelița
Nu ne tragem nădejdea.

din Hațeg.

341.

Frunḑă verde de pe baltă
Bine mi-a fost mie odată,
Dar s'o ntors frunḑa pe tĕu
Și-amu mĭ bugăt de reu

din Reteag.

342.

Frunḑă verde lemn domnesc
Fetele se rumenesc,
Dar orĭ cât s'ar rumení
Ca feciorii tot n'or fi.

Din Bànat.

343.

Frunḑă verde de bujor
Nicĭ la tómnă nu me-nsor
Că de gură nu-mi-e dor;
Frunḑă verde de răchită
Nicĭ mândra nu se mărită
Că de gură nu-ĭ dorită.

de pe Têrnave.

344.

Fugĭ hîdule dingă mine,
Lucru eu și pentru tine;
Fugĭ hîdule dela spate
Lucru eu si a ta parte!

de pe Someș.

345.

Gura mea-i clopot de țĕră,
Audĭ mândră eșĭ afară;
Gura mea-i clopot de lume
De nu eșĭ te strig pe nume.

de pe Criș.

346.

Haidațĭ fete la căline
Că la joc nu vĕ ia nime;
Cine vĕ póte lua
In tótă dumineca?
Sunteți multe ca iérba
Și bĕtrâne ca mama!

de pe Sĕcaș.

347.

Haĭ mândră la cununie
Până-ĭ frunda verde-n viie,
Dacă frunda s'a usca
M'eĭ chema și eu n'oĭ vrea.

din jurul Bistriței.

348.

Haida lele se te joc,
Deiețĭ Dḑeu noroc,
Că cu mine de-i juca,
Dḑeu noroc ți-a da!

din Bihor.

349.

Hai mândră se ne iubim,
La luat sĕ nu gândim;
La luat gândéscă dracul
Că de multe mi-a dat capul.

de pe Mureș.

350.

Haĭ maică până la pórtă
Vedĭ streinul cum mĕ pórtă;

Nicĭ nu-sŭ vie nicĭ nu-sŭ mórtă;
Mĕ pórtă din mână-n mână
Ca cârligul la fântână.

de pe Câmpiă.

351.

Haida lele la Bănat.
— Ba eu nu, că am bărbat.
— Dacă și eu am muiere
Dar cu tine tot aș mere.

de pe Someș.

352.

Haida lele-n jos la luncă
Sĕ-ți fac rĕșcitor și furcă!
— Las' la dracul rĕșcitor,
Strîngeme-n brațe că mor!

din Selagiŭ.

353.

Haidațĭ fete la căline
Dacă nu vĕ jócă nime.
Cine foc va și juca
In tótă duminecaʔ
Jóce-vĕ și pupăza
C'ațĭ dat mâna cu dênsa.

din Bârgâŭ.

354.

Haĭ bade se ne iubim
Că amêndoĭ ne vîjim
Și la ochĭ și la sprâncene
Ca doĭ păunașĭ la pene.

din Bârgăŭ.

355.

Haĭ bade se ne-avem dragĭ
C'amêndoĭ suntem sĕracĭ
Și-om trăi cu buze moĭ
Ca și ceĭ cu șese boĭ,

Și-om trăĭ cu buze dulcĭ
Ca și ceĭ cu șese juncĭ.

din Bârgâŭ.

356.

Haĭ mândră se ne iubim
Că noĭ bine ne lovim
Și la ochĭ și la sprâncene
Ca doĭ porumbași la pene;
Și la stat și la uitat
Și la dulce sărutat!

de pe Someș.

357.

Heĭ leliță, lelișóră
Ce aĭ lucrat tu astă véră
Că țî zadia așa rară?

din Sălagiŭ.

358.

Hidă-sŭ, hidă, fără samă,
Da maĭ hîde sunt o sémă;
Hîdă-sŭ, hîdă, de n'am rênd,
Maĭ hîde ca mine sunt.

din Reteag.

359.

Hoĭ seracĭ ciórecĭĭ meĭ
C'a junit tata cu eĭ,
Dacă m'a născut pe mine
I-a cârpit și i-a pus bine.

din Păuceneșcĭ.

360.

Holercuță cu urciorul
Stêmpĕră jalea și dorul
Cum sĕ stêmpĕră codrul
Când plóuă véra-n dênsul;
Holercuță cu felea
Stêmpără dorul și jelea

Cum sĕ stêmpĕră frunḍa
Când plóuă véra-n dênsa.

din Rodna.

361.

Hop! lele cu vigănău
Nu eşcĭ de ocoluluĭ meu,
Ocolul meu îĭ tinos
Vigănău-ajunge jos.

din Sălagiŭ.

362.

Hop leliţă lelişóră
Mulţi voinicĭ băgaşĭ în bólă
De mĭ bagă şi pe mine
Bată-te ḍiua de mine.

de pe Câmpie.

363.

Hop leliţă 'ncinsă bine
Pier voiniciĭ după tine,
Hop leliţă subţirică
Bine sameni a voinică.

din Chior.

364.

Hop! hop, hop!
La popa-n pod
Sĕ tăiem slănina jos
Se rĕmână numai spata
Se-şĭ mărite popa fata,
Sĕ rĕmână numaĭ pişca
Sĕ mărite pe Marişca!

de la Baia mare.

365.

Hop! leliţă dela oĭ
Tipeţise lupiĭ-n oĭ
Câte dóuĕḍecĭ şi doĭ
Că nu vii séra la noi!

— Hop bădiță dela sterpe
Țipeți-se lupii-n sterpe
Câte dóuădecĭ și șepte
Că nu viĭ séra la trepte!

din Rodna.

366.

Hop, hop, pere de plop
Stau în loc și nu se coc,
Dar la véră cóces'or
Cu mândra petreces'or.

din Bârgăŭ.

367.

Horiuaș horile-mĭ plac
Horile-n crișmă mĕ bag.

de pe Someș.

368.

Horireaș, horile-mi vin
Dar nu pot că sunt strein;
Horireaș, horile-mĭ plac,
Dar nu pot că sunt sĕrac.

de pe Someș.

369.

Horile mele nu-sŭ bune
Că me trag la mândre-n lume;
Horile mele nu-mĭ plac,
Că mĕ trag se fiu sĕrac.

de pe Someș.

370.

Iu! iu! iu! că și eu viu
Cu ploșcuța cu rachiu
Cu pĕrul făcut giurgiu!
Da făcut îĭ câte un pĕr
Ca frunḍa de calapĕr,
Da făcut îĭ câte un fir
Ca frunḍa de trandafir.

din Bârgău.

371.

Imprejurul ĕstor meșe
Plinu-i, plin de jupânese
Dar nicĭ una nu-ĭ ca mine
Se-i placă vinarsul bine

din Bârgăŭ.

372.

In post popa m'o jurat
Sĕ nu-mĭ țin drăguț în sat
Nicĭ holteiŭ nicĭ însurat;
Grijască popa de sine
Că și el drăguță-și ține

din Reteag.

373.

In acest pustiu de sat
Numaĭ plânsu-mĭ e fĕrtat
Superarea soră dulce,
Dela mine nu se duce,
De și es până afară
Vine de mĕ caută éră.

din Orĕstie.

374.

Iubeșce măndră iubesce
Dar bine te socoteșce:
Nu iubi pe fie cine
Că-ti facĭ neamul de rușine
Și iubesce un om frumos
Sĕ-ți fie neamul fălos!

din Bănat.

375.

Jale-mi și-mĭ pare reu
P'acuĭ sémă-am crescut eu,
Jale-mi și reu îmĭ pare
P'acuĭ sémă-am crescut mare.

de pe Câmpie.

376.

Joc de fóme
Drăguț Dómne!
Joc de frică
Pe nimică,
Dar pe cine me sileşce
Tună-lŭ Dómne și-lŭ trăsneșce.

din Reteag.

377.

Jócă bade de-i juca,
Că ți-au fript măta mâța,
Și-au pus'o cu óla-n cuiŭ
Și-au dis că ți-a fript un puiŭ.

din Bârgăŭ.

378.

La umbră de sîlhă négră
Zace lelea reu beteagă,
Nu șciu zace, orĭ se face,
Orĭ de bărbat nu-i prea place.

din Bihor.

379.

La toțĭ li-o cântat cucu
Numaĭ mie ganguru
Sĕ mă duc se-mĭ las satu;
La toțĭ li-o cântat mierla
Numaĭ mie pupĕza
Sĕ mĕ duc se-mi las țéra.

Gherla.

380.

La fântână la rĕzor
Ișĭ face casă Todor
Coperită cu hârtie,
Zugrăvită cu tămâie,
Ca a luĭ se nu maĭ fie.

de pe Mureș.

381.

La birtul nanii-n pădure
Beuĭ dóuĕ iepe sure,
Pe frâne și pe căpestre
Luaiŭ cârpe la neveste.

din Bihor.

382.

La fântăna cea de piétră
Judecă-un fecior p'o fată,
Judecata-i e făcută:
Prinde-on brațe și-o sărută.

din Bihor.

383.

La bădița preste vale
Casa-i mică șura-i mare,
Și la șură nu-ĭ strânsură
Cât sĕ ia un puiŭ în gură
Și la casă nu-ĭ negoț
Cât se ia un puiŭ în clont.

din Bârgăŭ.

384.

Lasă-mĕ mamă pe vóiă
Nu-mĭ lega de cap nevóie;
Las se șed cu cine-mĭ place,
Cu hîdu silă nu-mĭ face!

de pe Someș.

385.

La feréstra de oiagă
Vine dorul și mĕ-ntrébă:
De ce-sŭ tînĕră și slabă?
— Stăi, dorule, că-ți voiŭ spune,
Că m'aŭ mâncat multe-n lume;
Cele bune ți-le-oi spune,
Dar, dorule, cele rele
Nu-țĭ voiŭ da samă de ele.
Că, vai! multe au fost și grele!

de pe Câmpie.

386.

Lasă Dómne foc și pară
Unde-ĭ dorul meu de aséră;
Lasă dómne foc și scrum
Unde-ĭ dorul meu d'acum!

din Clușiŭ.

387.

Lasă-mĕ mamă se dorm,
Că nu mĭ da după domn,
Că mi da dup'un om prost
De-oĭ mânca și-n dulce post!

din Sâncel.

388.

Lelea cu petele nóuĕ,
Merge în têrg după óue;
Mĕ mir de ce zăbovesce?
Ea stă-n drum și le clocesce!

din Marmația.

389.

Lelea cu petele late
Merge în sat după lapte.
Mĕ mir de ce zăbovesce,
Șede-n drum și horpotesce.

din Marmația.

390.

Lelea care-ĭ beutóre
Stă cu litra-n chiotóre,
Când litruța se golesce
Merge-n coteț și pândesce,
Prinde găina de vie
Și o duce pe rachie!

din Bănat.

391.

Lelișóră de pe plaiŭ
Spune-mĭ gura cuĭ o daĭ?
Dă-mi-o mie-n dĕtorie
Până la Sântă-Marie.

de pe Someș.

392.

Lele pentru dumniata
Mĕ topesc ca cânepa,
Si lele de dragul teu
Mĕ topesc ca inu-n tĕu!

de pe Someș.

393.

Lelișióră ochiĭ tĕĭ
Bine sémână cu-aĭ meĭ!
— Da cum foc n'or sĕmâna
Că mi casa lêng'a ta
Și grădina tot una?!

din Reteag.

394.

Lelea cu ochiĭ ceĭ marĭ
Dat'o boiĭ pe pieptarĭ
Și o junincă
P'o oglindă
Sĕ tot uită și sĕ strimbă
Sĕ vêḑă cât i-ĭ de mândră

din Strâmbulŭ.

395.

Lele lelișóra mea
Asta crede cà-ĭ așa:
Nu te spăla cu sopon
Că nu poțĭ âmbla de somn.

din Bârgău.

396.

Lelița cu nasul lung
Duce de mâncat la plug
Uitându-se pe rĕḑóre
Varsă óla pe pecióre.

din Rodna.

397.

Leliță de gura ta
Nu mĕ mai pot sătura

Ca și de strugurĭ tómna
Și de somn primăvéra.

de pe Someș.

398.

Lelița cu brâul roș
A scos ochiĭ la cocoș
Și ĭ-au dus pe Cârțibin
Și i-aŭ legat d'un arin
Dóră pețitoriĭ vin ;
De arinĭ s'aŭ deslegat
Pețitori s'aŭ înturnat
Dómne rĕŭ s'aŭ supĕrat
Rușinea ce o-aŭ mâncat!

din Șanț (Rodna nóuă)

399.

Lesne-ĭ bade a fi lotru
Până-ĭ frunḑa verde-n codru,
Dacă frunḑa-ngălbinesce.
S'alege care lotresce.

din Biharia.

400.

Luați sémă feciorĭ bine
Că și-a mea drăguță vine
Și așa vine de gătată
Ca și-o claie negreblată.

de pe Someș.

401.

M'a făcut maica lunea
Se-mĭ fie dragă lumea,
Pe lelea-o făcut joĭ
Sĕ ne iubim amêndoĭ.

din Reteag.

402.

Măgheran cu frunḑa rară
Dragă-mi mândra de-aséră,
Măgheran cu frunḑa créță

Drag mi cum me stringe-n brațe;
Măgheran cu crénga ruptă,
Dragu-mi cum mĕ sărută.

de pe Someș.

403.

Măicuță, dragă măicuță,
Vinde vaca, ia-mĭ buicuță,
Și de n'oĭ maĭ mânca lapte
Numaĭ buică s'am în spate.

din Sălagiŭ.

404.

Maică, măĭculița mea,
De ți-a fost dragă lumea,
După urît nu mĕ da;
De ți-a fost drag a iubi
La urît nu mĕ silí.

din Rodna.

405.

Mĕĭ bădiță Dinule,
Pre tine Dinul te chiamă
Io-ți duc dorul fără samă;
De nu te-ar chema Dinul
Nu ți-aș maĭ duce dorul.

Sĕcădate.

406.

Măĭ bădiță trup subțire
Me mir ce pămênt te ține.
De nu viĭ până la mine?
— Țêne-me pămênt cu iérbă,
Nu pot merge fără trébă
Me ține pâment cu róuă
Și nu pot merge la nóuă.

de pe Someș.

407.

Mĕĭ bădiță fala ta,
Numai pipa și bâta
Și jocul dumineca.

din Sâncel.

408.

Mĕi bădiţă, mi-aĭ fi drag,
Dar nu-mĭ place al tĕu nĕrav,
Că cu câte te-ntêlnescĭ
Tu cu tóte şuguescĭ!

de pe Someş.

409.

Mĕĭ bădiţă Jonaş
Vin' la noĭ se-ţĭ dau sălaş;
Dar de cină ce mi da?
Crastaveţĭ ca iedera,
Gură dulce ca mierea!

din Reteag.

410.

Mĕ dusĕiŭ Sâmbăta-n têrg
Sĕ ved boiĭ cum se vînd,
Vacile cum se plătesc
Mândrele cum se iubesc!

din Reteag.

411.

Mĕĭ bădiţă, mult escĭ hîd,
Dar de mi fi rênduit
Cum vom lucra-ntr'un pămênt?
Vom lua postata lată
Se nu venim la olaltă!

din Bârgăŭ.

412.

Mĕĭ băiete
Jócă fete
După ce ti însura
Te-a juca ea nevasta
Bólă-n ósă ţ'a întra
Şi nevasta-n casa ta!

din Bârgâŭ.

413.

Mĕĭ bădiţă bădişor
Nu-mĭ trimite atâta dor

Pe părĕu şi pe isvor
Pe gurile tuturor;
Trimite-mĭ maĭ puţinel,
Vino tu bade cu el!

din Reteag.

414.

Mĕĭ bădiţă gură dulce
Fă-mĭ cu ochiul când te-i duce,
De nu, batĕr cu géna
Se ies după D.-ta.

din Orlat.

415.

Mĕ-'nsuraiŭ séra pe plóie
Şi-mĭ luai o unguróie
Mĕ duseiŭ cu ea la fĕn
Şi puindu-i mâna-n sin
O aflaiŭ că-i de Român.

de pe Câmpiă.

416.

Mĕ duseiŭ la prundul sĕc
Dorul mândreĭ se-lŭ innec.
Striga frunḍa răchiteĭ:
Nu-'neca dorul mândreĭ.

din Maramureş.

417.

Măruţ roşu pădureţ
Badea slugă şi măreţ
Şi nimica nu-i a luĭ
Numaĭ plésna sbiciuluĭ.

de pe Someş.

418.

Mintă créţă pătulită,
Vĕd bade că ţi-s urîtă

Pentru că am fost bolundă;
Mintă crétă s'a scula
Și eu minte-oĭ căpăta

din Bârgăŭ.

419.

Măritam'aș și io biată
Că de mult îs și io fată,
Hainele de pat me gată?

de pe Someș.

420.

Măritam'aș se nu șed
Numaĭ câmpul se nu-lŭ vĕd;
Câmpul se-lŭ védă bărbatul.
Eu se mătur, s'ascern patul,
Se-mĭ pun oglinda-n feréstră
Sĕ vĕd bine-mĭ stă nevastă!

de pe Someș și Têrnave.

421.

Mândru-i badea și fălos
Sĕrăcia-lŭ pune jos;
Mândru-i badea, bată-lu sfântu,
Sĕracŭ-i mânce-lŭ pămêntu
Și de pită și de sare
Și de câte-sŭ pe sub sóre.

de pe Têrnave.

422.

Mândra cu pĕr gălbior
S'o iubescĭ până ce morĭ;
Mândruța cu ochiĭ trașĭ
S'o iubescĭ se n'o maĭ lașĭ.

de pe Olt.

423.

Mândră cu peptariu noŭ
Pela gură tótă ou

Mândra cu peptariu vechiŭ
Pela gură tot curechiŭ.

din Pàucenescĭ.

424.

Mândră dorul dela tine
Preste multe dealurĭ vine
De se bagă-n sin la mine,
Şi nu-lŭ póte oprí nime.

din Păucenescĭ.

425.

Mândra care-mĭ place mie
Mi dragă chiar din pruncie;
Mândra care mi drăguţă
Mĭ dragă chiar de pruncuţă.

de pe Someş.

426.

Mândru-ĭ badea şi fălos,
Sĕrăcia-l pune jos;
Mândru-ĭ badea şi te ţine.
Sĕrăcia-l pune bine!

din Sâncel.

427.

Mândră dragă din Jula,
Ţucu-ţĭ ochiĭ şi gura,
Şi bumbuţul din ureche
Şi gura când ţi-a fi sete
Cine ni-a vedé se crepe!

de pe Criş.

428.

Mândra mea care me teme,
M'ar pândí şi n'are vreme,
Ḑiua nu póte de lucru,
Cólea séra-ĭ plânge pruncul!

de pe Têrnave.

429.

Mândra, bat'o sórele,
Şi-a beut fuiórele.

Și is rele pólele
De se vĕd picióŕele.

din Reteag.

430.

Mândruță cu ochĭ micuțĭ
Ce țîĭ ochiĭ la drăguț?
Ține ochiĭ la bărbat
Dacă naiba ți l'a dat.

din Bănat.

431.

Mândra care-mĭ este dragă
Nicĭ în sémă nu me bagă;
Care-n sémă m'ar băga
Nu mĕ trage inima.

din Bănat.

432.

Mânânce-te truda dor
N'am topor se te omor
Nicĭ sĕcure se te taiŭ
Sĕ nu-mĭ facĭ atâta baiŭ!

din Selagiŭ.

433.

Mândra, ce-mi dragă mie
Nime-n lume nu o șcie
Numaĭ cucul din pădure
Și el la nime n'o spune.

din Bănat.

434.

Măndra mea de mândră mare
Nicĭ obiele-n cisme n'are,
Că se-ncalță cu hârtie
Numaĭ ca se-mĭ placă mie!

de pe Someș.

435.

Mândruliță struț de florĭ
Nu mĕ blăstăma se moriŭ

Că m'oĭ pune și-oĭ murí
Și-apoĭ tu țî bănuí

de pe Someș.

436.

Mâncatu-sŭ dómne-n streinĭ.
Ca pomul tinĕr în spinĭ;
Pomu-ĭ tinĕr și s'ar face
Dară spiniĭ nu-ĭ dau pace;
Pomu-i tîner și ar cresce
Dar de spinĭ să nădușeșce.

din Sălagiŭ.

437.

Mândra mea-ĭ ca laptele
Eu mĕ-ntorc cu spatele
Și mĕ uit la altele.

din Sălagiŭ.

438.

Mânios am fost și-oĭ fi
Pe códa cucurbeți
De ce-i lată și nu-i naltă
Sĕ șed la umbră-i vr'odată

de pe Criș.

439.

Mândruliță trage-mĭ iéră
Horea ce mi-aĭ tras'o a-séră!

din Chior.

440.

Mândrulița mea lăsată
Vino sărută-mĕ odată,
De când nu maĭ sărutat
Buzele mi s'au uscat
Sângele s'a făcut apă
Inima din mine crépă.

din Sălagiŭ.

441.

Mândră-i lelea cu cerceĭ,
Bine-i stă și fără eĭ;
Mândră-i lelea cu mărgele
Bine-i stă și fără ele.

din Munțiĭ apusenĭ.

442.

Mândră, când vedį curcubeu
Rógă-te luĭ Dḑeu
Sĕ te mântue de reu
De bărbatul nătărăŭ.

din Bârgăŭ.

443.

Mândra mea, de mândră mare
Șepte cămeșĭ nóuĕ are
Trei îs rupte, dóuĕ sparte,
Și la dóuĕ n'are spate.

de pe Someș.

444.

Mândră ochișoriĭ teĭ
Ca ciresele-n oltoĭ,
Care-sŭ cópte la rĕcóre
Și nu-sŭ atinse de sóre,
Care-sŭ cópte la pămênt
Și nu-sŭ atinse de vênt.

din Rodna.

445.

Mândră sprâncene pe sus
Sufletul badiĭ l'aĭ pus;
Mândră sprâncene pe jos
Sufletul badiĭ l'aĭ stors.

de pe Someș.

446.

Mândră ochișoriĭ teĭ
I-au uns maicăta cu cleĭ

De-mĭ pun capul după ei;
Mândruță, buzele tale
Le-a uns maicăta cu miere
De-mĭ pun capul după ele.

de pe Someș.

447.

Mândru-i codrul și-mpĕnat,
Mie-mĭ pare că-i uscat
Pănce trăesc cu bănat;
Mândru-i codru și-nverdit
Mie-mĭ pare că-i cernit
Pânce trăesc cu urît.

de pe Someș.

448.

Mânce-te focul Ardelĭ
Mare escĭ și eu n'am helĭ!
Mânce-te focul Arad
Mândru escĭ încungiurat
Și cu baltă și cu tĕu
Cu feciorĭ din satul meŭ!

din Hațeg.

449.

Mâncatu-sŭ dómne de rele
Ca holda de păserele.
Și-sŭ mâncat și de streinĭ
Ca iérba de boĭ bĕtrânĭ,
Nicĭ mâncată, nicĭ lăsată
Numaĭ iérbă judecată!

de pe Olt.

450.

Mândru-ĭ stă leliĭ gătată
Tótă cu haine din șatră
Dar deŭ maĭ bine i-ar sta
De-ar fi făcute de ea!

de pe Someș.

451.

Mândră, dac'oĭ murí eu
Vină la mormêntul meu,
Și-mĭ sémână măgheran
Cam fost tiner și viclean.

din Bârgău.

452.

Mândra cu ochĭ micĭ și trași
S'o săruțĭ se n'o maĭ lașĭ,
Mândra cu ochi negrișorĭ
S'o săruțĭ se te omorĭ;
Mândra cu ochĭ mieriuțĭ
Tot în gură s'o săruțĭ.

de pe Someș.

453.

Mândra mea de astă véră
Mĕ rógă s'o iubesc iară,
Dară dracu-o nebunit
Se iubesc ce-am părăsit!

de pe Someș.

454.

Mergĭ drace-n cancelăriă
Și te bagă-n cel ce scrie
Feciorii la cătuniă;
Bagă-te și printre cărțĭ
Bagă-te în domni în tățĭ!

din Reteag.

455.

M'o băgat mândra la pâră
Că n'am fost se-mĭ dee gură;
De m'o băga și la lege
Io la ea tot n'oĭ maĭ merge.

de pe Mureș.

456.

Morțiĭ tĕĭ de făgădău
Ai găndit c'am murit eu?

Uită-te că n'am murit
Că ér în tine-am venit!

din Bârgăŭ.

457.

Morţiĭ teĭ de puiŭ de şerpe
C'aĭ mâncat frunḑa de verde
Şi-aĭ lăsat crengile góle
Şi pe lelea fără póle.

din Bârgăŭ.

458.

Mult îmî ḑice maica mie
Se iaŭ fată cu moşie;
Carul şi moşia-mĭ place
Dar cu hîda ce voiŭ face.

de pe Mureş.

459.

Mult mă mir de omul prost
Că mĕ 'ntrébă unde-am fost?
Nu vede, sară-i ochiĭ,
C'aşa âmblă ómeniĭ;
Nu vede cu săriţiĭ
C'aşa âmblă ducuciţiĭ!

din Rodna.

460.

Mulţămesc Pascilor dragĭ
Că vĕd frunḑa verde-n fagĭ;
Mulţămesc Sân-Georzuluĭ
Că vĕd frunḑa codruluĭ

din Biharia.

461.

Mult îşĭ bate mama capul
Cum m'ar da după diacul;
Facă mamă ce s'a face
Diečiţă nu m'oĭ face
Că diacu-i ca dracul
Mârăesce ca ţapul,

Când aude clopotul
Ţipă cósa-n buruene
Şi sĕ duce la pomene.

din Chior.

462.

Mult me-ntrébă órecine:
Unde-i carnea de pe mine?
Mĕĭ omule, aĭ nebunit,
Carne-o fost şi s'o topit
De jele şi de urît
Şi de câte-s pre pămênt!
Mĕi omule, tu esci beat,
Carne-o fost şi s'o uscat
De jale şi de bănat
Şi de câte m'o mâncat.

din Rodna.

463.

Mult mĕ mustră cucuţul
De ce n'am glas ca dênsul?
Cum oĭ avea glas de cuc,
Că séra plângând mĕ culc;
Cum oĭ avé glas de om
Că séra plângând adorm?

din Rodna.

464.

Mult vrea tata se me-'n sóre
Păn'ce âmblu'n şedătóre
Şi mĕ ţin cu lelea Flóre;
Dar cu sila nu m'a face
Sĕ iaŭ pe care nu-mĭ place.

de pe Someş.

465.

Nano, de guriţa ta,
Nu mĕ maĭ pot sătura
Ca şi de strugurĭ tómna
Şi de somn primăvéra

din Bănat.

466.

N'avu dracul ce lucra
De m'o 'nvețat a juca!

din Reteag.

467.

Nevasta-nvălită rótă
Mere-n crișmă și së-mbétă,
Vine acasă reu beteagă,
Bărbatul la car-o leagă
C'o despicătură 'ntrégă.

de pe Someș.

468.

Negru-i badea și smolit
Mult më mir cum l'am iubit;
Negru-i badea ca lutul
Și-mi e drag ca sufletul;
Negru-i badea ca tina
Și-mi e drag ca inima

de pe Someș.

469.

Nevăstuță dintre pruni
Pus'ai capul la doĭ junĭ;
Ai âmblat și dup'al meu,
Nu te-ar răbda Dḑeu!

de pe Têrnave.

470.

Negru-mi e p'aicea locul,
Negru se mi-l ardă focul,
Négră mĭ e p'aicea țéra,
Négră s'o mânânce para!

de lângă Baia mare.

471.

Neiculiță din Bănat,
M'ai iubit și m'ai lăsat.
La ce focu m'ai iubit
Dacă nu ți-am trebuit.

din Păuceneșcĭ.

472.

Némţule-n compania ta
Nu-i frumos ca bădiţa;
Némţule-n şireagu teu,
Nu-i frumos ca mândrul meu!

din Reteag.

473.

Nu te uita că-sŭ micuţă
C'am dormit la oi desculţă
Cu capul pe moşinoĭ
Cu ochiĭ zgâiţĭ la oĭ,
Cu capu pe rĕdăcină
Cu ochiĭ zgâiţi la stână.

de pe Sĕcaş.

474.

Nevastă, cosiţa grósă
Nu-i crescută de pe ósĕ,
Că-i cosiţă mincinósă,
Strinsă dela morţĭ din sat
Sĕ fi dragă la bărbat.

din Bârgăŭ.

475.

Nevastă frumósă escĭ,
Cu bărbatul cum trăescĭ?
— Trăesc bine ca dracul,
Şi aséră mia spart capul.

din Reteag.

476.

Nu te ţiné bade mândru
Că la tine nu mi găndu,
Că io bade-sŭ învĕţată
Sĕ mĕ duc cu juncĭ la apă,
Dar la tine ce-oi mâna
Măţa şi pe mumata?

de pe Têrnavĕ.

477

Nu te uita lele dragă
La cămeșa mea cea négră,
Că măicuța-mi cam slabă.
Și drăguța cam beteagă.

de pe Câmpie.

478.

Nu gândí, mândro gândí,
Că ca tine n'or maĭ fi,
Că nu-i lumea ca odată
Dece feciorĭ la o fată,
Că lumea-ĭ plină de dor,
Dece fete l'un fecĭor!

din Bârgăŭ.

479.

Nu gândí lele că-mĭ placĭ
Că numaĭ necaz îțĭ facĭ,
Eu și-aséră te am vĕḑut
Ducând apă de beut,
Tot urîtă mi-aĭ căḑut.

din Strĕmbul.

480.

Nu bate dómne omul,
Ia-ĭ mintea și norocul,
Că-i bătut el săleacul!

din Reteag.

481.

Nu sciu, Dómne ce se fie,
Diminéț'a-șĭ bea rachie
Și-aș mânca ceva se fie!

din Bănat.

482.

Oi, bade de dorul tĕŭ
Mĕ topesc ca inu-n tĕu,
Și oi! bade de jelea ta
Mĕ topesc ca cânepa;

Dute dor cu cucu-n berc
Și mĕ lasă se-mĭ petrec,
Sĕ-mĭ petrec cu cin' mi drag
De m'ar duce chiar la iad.

din Rodna.

483.

Ochiĭ meĭ cu-a mândriĭ mele
Numaĭ nu-șĭ pot da inele,
Ochiĭ meĭ cu-a mândruțiĭ
Numaĭ nu pot voroví.

de pe Someș.

484.

Ochiĭ mei și cu-a mândriĭ,
Numaĭ nu pot vorovi
Că-sŭ sprâncenele-ntre eĭ;
Sprăncenele ajung o țéră,
Ochiĭ mândreĭ treĭ hotară.

de pe Criș.

485.

Ochișorĭ ca la mândra
Nu vĕd cât i-ĭ Dunărea,
Numa-n têrg la Bistrița,
La o dómnă în cocie,
Da nicĭ l'aia nu-sŭ așa
De negri, ca la mândra!

de la Abrud.

486.

Până i-ĭ omuluĭ bine
Nu sci-n lume cine-lŭ ține,
Dacă dă de ceva reŭ
Atuncĭ sci că-i Deu!

de pe Someș.

487.

Până ce aveam drăguță
Imĭ părea nóptea micuță;
Dar de când drăguță n'am
Nóptea-mĭ pare cât un an.

din Bănat.

488.

Până ce iubiam copile
Maĭ era ceva de mine
Dar de când iubesc neveste
Cresce-mĭ barba fără veste.

din Reteag.

489.

Pân' ce-s negru nu-sŭ țîgan,
Că-s copil de Moldovan,
Că m'o uns mama cu unt
Sĕ fiu tuturor plăcut,
Și m'o uns mama cu zară
Se fiu plăcut la o țéră.

din Bârgăŭ.

490.

Pân' eram la maica mea
Eram puiŭ de rêndunea,
Tótă lumea me iubea;
De când îs la mama luĭ
Nici îs pasere nicĭ puiŭ
Fără omul nimărui.

din Rodna.

491.

Pânzăturĭ roșiĭ de pĕr
Gândescĭ că-sŭ lăngă-un ciuber;
Pânzăturĭ roșiĭ de bĕrcă
Gândescĭ că-sŭ lângă-o ciupĕrcă.

din Bârgăŭ.

492.

Păsĕrică mutăți cuibul,
C'a vení badea cu plugul;
Păsĕrică mutățĭ casa
C'a vení badea cu cósa.

din Bârgăŭ.

493.

Părĕuț cu apă rece
Dare-ar Dḑeu se sece

Sĕ rĕmână numaĭ prundu
Cum am remas eu cu gându;
Sĕ rĕmână numaĭ molu,
Cum am remasŭ eu cu doru!

din Reteagŭ.

494.

Părĕuţ cu apă rece
De-ar da Dḑeŭ se sece
Sĕ rĕmână numaĭ tina
Sĕ me iubesc cu vecina.

din Câmpiă.

495.

Pare-mi-se mândră, pare
Că escĭ unsă de căldare;
De-i fi unsa, ti spala
De-i fi négră-i sta așa!

496.

Păzesce-me drăguţ Dómne
De grădina cu mărarĭ
De bădița tăbăcarĭ,
Șede-n casă, tăbăcesce,
Cósa-n pod i-ĭ ruginesce
Érba-n câmp i-ĭ putreḑesce,

Săcădate

497.

Plânge pămêntul sub mine
Ca și-un copil de trei ḑile,
Și eu plâng de asupra luĭ
De bănatul óre cuĭ!

de l. Baia mare.

498.

Pĕlăria ta mèi Jóne
Tótă-n primburĭ și-n barșóne
Și părinţiĭ-ţi mor de fóme!

de pe Tĕrnave.

499.

Pĕcurariŭ la oĭ băluțe
Nu ține multe drăguțe
Că tu cu mândruțele!
Nu maĭ sporescĭ oile!

din Păucenescĭ.

500.

Pe costița cu căpșune
Fac fetele rugăciune,
Sâmbăta Dumineca,
Sĕ se pótă mărita.

de pe Someș.

501.

Pe valea cu tufele
Spală-și lelea hainele,
Și le-ntinde pe surcele,
Hîrăęsc câniĭ la ele.

d. l. Baia mare.

502.

Pe mine mĕ chiamă Flóre,
Cine mĕ iubesce móre;
Iubesce-mĕ dumniata
Sĕ vedi muri-i orĭ ba?
— Eu te-oĭ iubí'-ntr'un noroc
Batĕr de-oi muri și-n foc! din Bihor.

503.

Pentru tine lele hĕĭ,
Ni-o perit iérba pe văĭ
Și polog de nóă clăĭ;
Pentru tine tu Ileană
Mi-o perit iérba-n poiană;
Pentru tine tu leliță
Mi-o perit iérba-n căpiță. din Rodna.

504.

Pentru lelea cea frumósă,
Nicĭ am nópte-ntunecósă,
Nicĭ uliță glodósă. din Rodna.

505.

Pentru o țucată-n gură
Făcu-i popiĭ o furcitură,
Pentru o țucată-n dinți
Făcui popiĭ trei căpițĭ.

din Chior.

506.

Pentru lelea ócheșea
N'am cuțit că m'aș junghia
Și pre mine și pre ea!

din Rodna.

507.

Până-i omul tinerel
Amblă dorul după el,
Dacă omu-mbĕtrănesce
Și doruțu-lŭ părăsesce.

din Bârgăŭ.

508.

Pentru-o țir de gurișóră
Mi-a ploat fĕnul la móră
Și otava pe hotară.

din Reteag.

509.

Pentru voi, mândrele mele
Purtaiŭ cincĭ părechi de fiere,
Fiere grele, nóuĕ zale!
Tótă zala nóuĕ fonți!
— Mĕ mir bade cum le porțĭ.
— De purtat, le port cu greŭ
Dar le port de dragul tĕu!

din Ungaria.

510.

Plină-i țera Italii
De nepoți de-aĭ mamii,
Incă tot nu-i plină bine
Până s'a implé cu mine.

din Reteag.

511.

Popa jóră că nu fură
Și-lŭ prinseiŭ la rótă-n șură;
Róta fuse ferecată,
Popa la ea s'o desbată,

512.

Popa jóră că nu fură
Și-lŭ aflaiŭ cu rața-n gură.

de de Têrnave.

513.

Porumbrel cu porumbrele
Pice-ți porumbrelele
Sĕ rĕmână numai spinul
Sĕ mĕ iubesc cu vecinul!

din Reteag.

514

Póte fi lelea fălósă
Podu-i țésă podu-i cósă,
Podu-i face și cămeșă!
Pentru ciuru dela cot
A golit o bute-n pod,
Pentru ciuru dela póle
Grosciorit'a șepte óle.

de la Baia mare.

515

Póte fi ulița lungă,
Că mândra mea nu o umblă;
Póte fi ulița largă,
Că mândra mea nu o calcă.

din Sălagiŭ.

516.

Pórtă mândră, ce-i purta,
Numaĭ nu te mărita:
Pórtă struț de măgheran
Și mĕ maĭ ascéptă un an;

Pórtă struț de rosmarin
Și m'ascéptă până vin.

de pe Someș.

517.

Popă, când m'aĭ cununat
Patru zlotĭ de-argint ți-am dat.
Dar când m'aĭ descununa
O sută d'argint ți-aș da.

din Reteag.

518

Pus'am gândul draculuĭ
Se fur calul neamțului,
Neamțu-i bĕtrân și bărbos
Nu póte merge pe jos.

din Câmpie.

519.

Pusĕ lelea pânza-n sură
Nu-i ajunse bătătură
Bătură cu ce putură
Cu canurĭ de lână sură.

de pe Câmpie.

520.

Rele ḑile-am ajuns dómne
Că fetele tóte-sŭ dómne
Cu pieptare de barșóne
Părințiĭ le mor de fóme

din Bârgăŭ.

521.

Relele, arḑă-le focul,
Tot la mine-și află locul;
Relele, arḑă-le para,
Tot cu mine cină séra.

din Bănat.

522.

Răsărit'a luna-n șură
Nu-i aicĭ cine-mĭ dă gură,

Răsărit'a luna-n prag
Nu-i-aicĭ cine mi drag.

din Bârgăŭ.

523.

Rógă-să mândra de mine
Se maĭ fie odată bine,
Rógă-să mândra de pace
D'a fi drac care s'a 'ntórce!

de pe Criș.

524.

Rumenele de n'ar fi
Multe fete-ar bătrâní,
Dar așa ele-sŭ tot nóuĕ
Bune de clocit pe óuă!

din Bănat.

525.

Sĕracă inima mea
Mult trăescĭ în voiă rea;
Arde inimuța-n mine,
Las'ardă că n'am pe nime.

din Rodna.

526.

Satu-i mare, fete n'are,
C'au murit de gălbinare;
Satu-i mare, fete nu-sŭ
Că-sŭ cătane la Franțuz.

din Păucenescĭ.

527.

Sărută-mĕ puișor,
Că de nu mĕ săruțĭ mor;
Sărută-mĕ puiuț drag
Că de nu mĕ saruți zac!

din Retcag.

528.

Sărută-mĕ mândră-n gură
C'aséră-am mâncat friptură

Friptură de turturea
Și mi gura ca mierea.

de pe Câmpiă.

529.

Sĕracile fetele
Gura bine placele,
Hei! că de nu le ar plăcea
In porți nu le-aĭ maĭ vedea!

din Reteag.

530.

Sĕracă dragoste dulce
Pe strimtă vale ne duce,
Sĕracă dragoste dragă
Pe strimtă vale ne bagă

de pe Someș.

531.

Sĕ sciĭ tórce si urzí
Cum sciĭ danțul repedí
Și cându-i de mers la sapă
Sĕ nu cânțĭ că escĭ beteagă.

din Chior.

532.

Sĕ scíu că m'aș duce-n raiŭ
Mi-aș face căruț cu caĭ
Da scíu că-n raiŭ nu m'oĭ duce
Că mi-a plăcut gura dulce.

din Reteag.

533.

Sărută-mĕ mândră-n dinți
De buze se nu te atinzĭ

din Reteag

534.

Sărutatul de cu séră
Te duce cu mândra-n țéră;
Sărutatul de cu dulce
Nicĭ l'un bine nu te duce.

din Maramureș.

535.

Sĕ sciĭ mândră cumu-i bine
N'aĭ âmbla în but cu mine;
Sĕ sciĭ mândră cumu-i rĕu
N'aĭ âmbla de capul tĕu.

de pe Criș.

536.

Sĕracĭ cărările mele
Crescut'aŭ iérba pe ele!
Las' se crésçă s'otăvéscă
Cine-a trăí s'o coséscă,
De-oĭ trăi-oĭ cosi-o eŭ,
De-oĭ murí nu-mĭ pare reŭ!

din Maramureș.

537.

Sĕracile moine late
Cum mărită dude-nflate,
Sĕracile moine lungĭ
Cum mărită dude-n dungĭ
Sĕraca moșia mare
Scóte duda din unghere!

din Rodna.

538.

Sĕracile dragostile
Ciripesc ca vrabiile
Pe sub tóte gardurile.

din Bârgău.

539.

Sĕracĭ ochișorii meĭ
Multă lume vĕd cu eĭ
Dar nu vĕd ómenĭ de-aĭ meĭ
Fără dușmanĭ de ceĭ rĕĭ!

din Bârgău.

540.

Sĕ trăescĭ și tu și eŭ
Și mândra mândruluĭ meŭ,

Și vițelul de sub vacă
Și mândra care mi e dragă

din Bârgâŭ.

541.

Scii tu mândră ori nu sciĭ,
Când eram noĭ doĭ copiĭ
De ședeam pe pajișce
Vorovind de dragoste?

de pe Someș.

542.

Sciutu-te-o dracul lele
Că ți-e trupul floricele
Și gura fagur de miere,
Că și io aș fi cumpěrat
Pe vre-o ḑi de secerat.

de pe Someș.

543.

Sciĭ tu lele ce ți-am spus
Aséră colo din sus:
Unde-or fi ómenĭ maĭ mulțĭ
La mine se nu te uiți;
Unde or fi maĭ puținei,
Ochiĭ teĭ se fie-aĭ meĭ?!

din Reteag.

544.

Sĕ scie ferésta spune
Cu multe m'ar da la lume;
Dar ferésta-i mare mută
Nu scì cine mĕ sărută.

din Valea rea.

545.

Șieḑi bade dac'ai venit
C'aĭ trebui omenit
C'unu dărab de lemn părlit,
Și ai trebui ospetat
C'un dărab de lemn useat!

din Sâncel.

546.

Suflă mâță
'N chisăliță
O păzesce si-o răcesce
Că drăguțu-mĭ flămêndesce!

din Chior.

547.

Sub călcâiul cismei mele
Șede dracul și-o muiere
Și me 'nvaț'a face rele!

548.

Sub călcâiul opincii
Șede dracul cu puiĭ
Și me-nvaț'a chiuí.

din Reteag.

549.

Sună, sună'n codru sună.
Dar ce sună nu-ĭ minciună:
Ce cumperĭ la têrg de țéră
Anevoiă maĭ vindĭ éră.

de pe Someș.

550.

Supĕratu-s, nu mĕ las,
Se fac vóiă la pismaș;
Supĕratu-s, nu mĕ țin.
Se fac voiă la streinĭ
Și la ómeniĭ cei plinĭ.

din Rodna.

551.

Sub umbră de stăjerel
Șede badea singurel
Cu mândruța lângă el;
Ea i-ĭ da mere din sin:
— Na, bade, că escĭ strein!

din Rodna.

552.

Suflă vêntul, nu încétă,
Dorul mândreĭ nu se gată,
Și din lună și din nor
Eŭ cetesc numaĭ de dor.

de pe Someș.

553.

Suflă vêntulŭ iérba pică,
Dorul mândrei rĕŭ me strică;
Suflă vêntul, iérba scólă,
Dorul mândreĭ me dobóră.

de pe Someș.

554.

Spune-mĭ mândră și gâcesce
De ce codru-'ngălbinesce
Voinic têner se topesce?
Eŭ ți-oĭ spune bade așa:
Codrul de zăpadă grea
Voinicul de voie rea!

de pe Someș.

555.

Spusumi-o frunḑa de fag
Că dragostea nu-ĭ iosag
Numaĭ trudă și celșag;
Și mi-a spus frunḑa de víe
Că dragostea nu-i moșie
Numaĭ trudă și urgie
Mestecată cu mânie.

din Sâncel.

556.

Spune-mĭ mam' adevĕrat
In ce apă m'aĭ scăldat?
In apă de joĭ séra,
Sĕ-'ncunjur tótă țéra?
Dór în apă de pe spinĭ
Sĕ fiu maică-ntre streini?

din Reteag.

557.

Spune mândră maică-ta
Sĕ-ngrădéscă ulița
Tot cu lin și cu pelin,
Cu frunḑă de rujmalin,
Noĭ se nu ne maĭ têlnim
Numaĭ sâmbăta odată,
Dumineca ḑiua tótă.

din Reteag.

558.

Spune-mĭ bade adevĕrat
Pentru care m'aĭ lăsat?
Pentru cheia dela ușă,
Pentru mândra cea ciorușă?
Pentru cheia dela casă,
Pentru mândra cea remasă!

de pe Mureș.

559.

Șterge-te fată de lapte
Că te-or linge celelalte.

din Sălagiŭ.

560.

Taica ḑice se me-nsor
Sĕ-i aduc în casă nor,
Dar măicuța nu mĕ lasă
Sĕ-i aduc pe dracu-n casă.

din Bănat.

561.

Tacĭ inimă-n sênul meŭ
Și nu spune că ți-e rĕŭ;
Fiĭ inimă răbdurie
Cum îĭ tina sub călcâie,
Fiĭ inimă răbdătóre
Cum îĭ tina sub picióre.

de pe Someș.

562.

Taci cucule nu cânta
Dă-mĭ pace nu mĕ-nfrunta

Că mĕ tem că te-oi pușca
Și din tin' mi-oĭ face zamă
Er din aripa ta pénă
Căcĭ de mâne merg cătană.

de pe Criș.

563.

Tacĭ la dracu snop de bobă
Nu maĭ face atâta holcă,
Că de holca ce-ai holcit
Capul tot ți-o pleșugit.

din Bârgăŭ.

564.

Te cunosc mândră pe ochĭ
Că țî gândul tot la popĭ;
Șterge-te mândră pe gură
Că popii-sŭ la-nvĕțătură.

din Blaș.

565.

Te cunosc lele pe frunte
Că puĭ ruminele multe;
Nu șciŭ cum dracul le-aĭ pus
Dela nas nu țî s'ajuns.

de pe Têrnave.

566.

Trandafir crenguță verde
Rumpe ruja până-i verde,
Pune-o 'n clop că i se șede,
Că dacă se vescedesce
Nimăruĭ nu trebuesce.

din Sălagiŭ.

567.

Trage mândră la necaz
Ca și șerpele prin laz,
Trage mândră la urît
Ca și șerpele la rît.

din Chiór.

568.

Trecĭ lume cum i-ĭ putea
Că de mine-ĭ rămânea!
Trecĭ lume și dela mine
Că n'am contrătuş cu tine,
Contrătuş de aş avea
Tot de mine-i rĕmânea
Și-ĭ trăi cum î-ĭ putea.

din giurul Reghinuluĭ.

569.

Treĭ ḑile aŭ trecut de post,
De când la nana n'am fost,
Și or maĭ trece treĭ de dulce
Pân' la nana nu m'oĭ duce.

din Biharia.

570.

Trecĭ dorule Mureşul
Nu-mĭ maĭ rupe sufletul.
Trecĭ dorule Têrnăva
Nu-mĭ maĭ rupe inima!

din Reteag.

571.

Treci-mĕ dómne-n Bănat
Cu patru caĭ de furat
Și-apoĭ mĕ trecĭ înapoĭ
Cu şése părechĭ de boĭ.

din Bihor.

572.

Trece lumea trec și eŭ
Ce am făcut imĭ pare reŭ,
Trece lumea treacă-n pace
Ce am făcut nu pot desface!

din Reteag.

573.

Trecui valea pe punțiță
La fata de morăriță,

Nu sci țese, nu sci cósă
Da-i stă bine că-i frumósă.

din Bârgăă.

574.

Tinerețe, haine bune,
Pentru voi capul mi-oĭ pune;
Bĕtrânețe haine rele,
Rĕu me tem c'oĭ căde-n ele!

de pe Someș.

575.

Ține-mi Dómne, ce mi-aĭ dat,
Că bine m'aĭ cumpĕtat
Numaĭ capul nu mi-aĭ spart

de pe Jiŭ.

576.

Ține-mĭ dómne al meŭ bărbat
Și cincĭ șese de prin sat
Ține-mĭ dómne muierea
Și cincĭ șese lîngă ea.

din Bârgăŭ.

577.

Toțĭ feciorii au un dor
Și toțĭ spun că li ușor
Dar acum pe capul mieŭ
I-i ca pămêntul de greŭ;
Când m'ajunge staŭ in loc,
Staŭ in loc și mĕ socot
Ca un om fără noroc.

din Bănat.

578.

Tot sĕ miră neamul meŭ,
Ce voinic m'am făcut eu;
Când mĕ pun pe cositură
Imĭ dau miriscile-n gură;
Când mĕ pun pe secerat
Imĭ daŭ miriscile-n nas.

din Păucenesci.

579.

Tótă ḑiua beau în birt,
Las' se béu, că-sŭ vĕduvit,
Tótă ḑiua béu la bere,
Las' se béu că n'am muiere.

din Bihor.

580.

Tótă lumea-mĭ strigă mie
Că nu-sŭ om de omenie,
Nu mĕ vede lumea bine
Că nu sar în cap la nime;
Pânce-o țiră-sŭ veselos
Cum e omul mai frumos

din Rodna.

581.

Tot gândind nană la tine
N'a remas inimă-n mine,
Puțină ce-mĭ maĭ remasă
Și aceea de focu-i arsă.

din Bănat.

582.

Tot așa ḑice dorul:
De urît móre omul!
Minte dorul ca și-un câne,
De urît nu móre nime
Că móre că n'are ḑile.

din Reteag.

583.

Tot am ḑis că n'oĭ lotrí
Pân'ce n'oĭ maĭ bĕtrâni
Se sciŭ vorbi cu domniĭ
Prin roșteiul temnițiĭ.

din Bihor.

584.

Tot mĕ mir și ér' mĕ mir
De cel roșu trandafir;

Ḑiua cresce, nóptea-nflóre
Şi iubesce pe recóre!

din Bănat.

585.

Ţucu-ţi lele ochiĭ teĭ
Când vor fi frunḑă-n bulfeĭ;
Ţucu-ţi lele gura ta
Când a-nfrunḑi tângeala.

din Şomcuta.

586.

Tu escĭ mândră prefăcută,
Toţĭ voiniciĭ te sărută;
Te sărută în obraz,
Ca se-mĭ facĭ mie necaz.

din Bănat.

587.

Tuturor lumea li dragă
Mie mi-e cernélă négră;
Tuturor lumea li-i bună
Dar mie-mĭ e mătrăgună.

din Bucium Şasa.

588.

Tună dómne şi dă foc
Unde-o fi mândrul pe loc;
Tună Dómne şi dă pară
Unde-o fi badea pe séră.

din Reteag.

589.

Tu muiere, tu nebună,
Tu, şi beutura-i bună,
Când o beaĭ cu trébă bună!
Las se fiŭ odată beat
Că destul îs supĕrat.

de pe Someş.

590.

Tu mândruţă mândra mea,
Dragă-'mĭ escĭ şi te-aş lua,

Dar' mi-a spus vecină-ta,
Că te culcĭ séra cu sóre
Și te scolĭ în prânḑul mare:
Incă-ți pare cu bănat,
Că de nópte te-aĭ sculat! —

591.

Uiuiu, picior de câne,
Ce mi-a da măta cu tine?
— Dați-o vacă și-o junincă
Și un oluț d'adus palincă.

de pe Someș.

392.

U, iu, iu! acuma viŭ,
Dela vin, dela rachiŭ,
Dar astară-acuĭ se fiŭ?
Al mândreĭ de după mésă
C'ascéptă s'o string în brațe;
Er astară
Mĕ duc éră
După puĭ de căprióră
Sĕ daŭ mândreĭ se nu móră.

din Bănat.

593.

U! iu! iu! și iu me chiamă,
Epurașu-i bun de zamă,
Epuróica de friptură
Lelea de țucat în gură.

din Reteag.

594.

Uiu! Dómne ce vedĭ
Cum jucăm prin pene verḑĭ!
Penele se scuturară
Feciorii se mâniară
Fetele le sărutară!

din valea Jiuluĭ.

595.

Uiu iu! și-aș bea rachiŭ
Și aș mânca colacĭ de grâŭ
Și-aș iubi pe cine sciŭ
Pe mândra de preste rîŭ.

din Bârgăŭ.

596.

U! iu! iu!
Bunu-i puiu!
Da-i maĭ bună găina,
Că o frige vecina
Și o mâncă cu sluga.

din Bârgău.

597.

Unde-i dragostea maĭ multă
Până-i lumea nu së uită;
Unde-i dragostea puțînă
Dintr'un pic este pricină.

din Strâmbulŭ.

598.

Unde-i fudulia mare
Nicĭ nu-i lucru de mirare
Că nu-ĭ pâne nicĭ sare
Ci sărăcia-n căldare.

din Rodna.

599.

Unde jócă om frumos
Cresce iérba-n loc pietros,
Unde jócă omul hîd
Piere iérba de pe rît

din Bârgăŭ.

600.

Uite mamă urîtul
Cum 'mĭ pórtă inelul
Io îl cer ca se mi-lŭ dee
El më cere se më iee;
Dar se nu maĭ vëd inel
Tot nu më duc după el! Reteag.

601.

Uită-te mândră și vedĭ
După cine ochiĭ-țĭ pierdĭ,
Dup'un drac cu ochiĭ verdĭ;
Nicĭ îs verdĭ nicĭ mohorîțĭ
Fără cum îs maĭ urîțĭ.

din Bârgăŭ.

602.

Uitațî-ve feciorĭ bine
Că și-a mea drăguță vine;
Étă-o în gura șuriĭ
Gândescĭ că-i mama păduriĭ!

de pe Someș.

603.

Unde-i badea cu doru
Nu poțĭ ara cu plugu
Că s'acață plugu-n dor;
Trag boiĭ de se omor.

din Reteag.

604.

Urîtul unde cosesce
Tot plóuă și viscolesce
Și de vreme nu-i nedejde;
Dragostea unde adună
Tot sóre-i și vreme bună
Poțĭ stringe fênul pe lună.

din Bârgăŭ.

605.

Vaĭ de mine ce se fac,
Că mi-a dat dorul de cap?!
Rușine mi-e și de iérbă
Cu cine mi-am făcut trébă,
Mi rușine de pămênt
Cătră cine-am dat cuvênt!

din Bănat.

606.

Vai de mine bine mi-ĭ
Nu șciŭ mâne cum mi-a fi?

Da mânĭ mi-a fi și mai bine
C'a fi mândr'a lângă mine!

din Reteag.

607.

Vaĭ de mine ce se fie
De atàta blĕstămățîe?
Deminéța aş bea rachie
Și-aș mânca ceva se fie!

din Bănat.

608

Vaĭ aprópe-sŭ de urît
Ca piciorul de pămênt;
Vaĭ aprópe-sŭ de nĕcaz
Ca năframa de obraz!

din Sâncel.

609

Vasilică clop cu cipcă
Vină la noĭ duminecă
Se ne cócem dóuĕ ouĕ
S'apucăm dragoste nóuă.

din Bihor.

610

Vaĭ, mâncav'ar fete rîia
Cum mi-ațĭ mâncat holteia;
Bată-vĕ crucea neveste
Gură ca la voĭ nu este!

din Bârgăŭ.

611.

Vaĭ de mine ce se fac
Care-mĭ place, eŭ nu-i plac;
Vaĭ de mine, ce se fie,
Cuĭ plac eŭ nu-mĭ place mie?!

din Bârgăŭ.

